

Sawir: Nixon Johansen Cáceres, Johnér

3. In qofka isku filnaado iyo horumar laga gaaro Iswiidhan

Tusmada

Suuqa shaqada Iswiidhan

In cid loo shaqeeyo

In shaqo la raadsado

In aad furato shirkad gaar ah

Ceeymiska shaqo la'anta

In canshuur la dhiibo

Diiwaangaliska dadweynaha

Ceeymiska bulshada ee guud

Ku noolashada itaaldarrada

Waxbarashada dadka waaweeyn

Waktiyada firaaqada iyo ururrada bulshada

Suuqa shaqada Iswiidhan

Suuqa shaqada waxuu uu qeeybsamaa qeeyba gaarka loo lee yahay iyo qeeybta dadweeynaha. Qeeybta gaarka loo lee yahay waxaa ka jiro shirkado fa'iido raadis ah oo si gaar ah loo lee yahay. Shirkadahaan waxeey tusaale ahaan karaan dukaamo yar ama ganacsi kale, warshado wax soo-saaro, hoowlo dhismeed, cilmiga sharciga iyo dhaqaale, gaadiid iyo maqaayado. Boqolkiiba 70% waxeey ka shaqeeyaan qeeybaha gaarka loo lee yahay.

Qeeybta dadweeynaha waxaa leh, dowlada, degmooyinka iyo maamulka gobolka ee dhanka arimaha caafimaadka iyo gaadiidka. Qeeybaaha dadweeynaha waxaa ka shaqeeyo tusaale ahaan dad ku hoowlan dhanka caafimaadka, waxbrashada, booliska, xanaanada bulshada, dugsiyada barbaarinta, difaaca bey'adda, maareeynta qashinka, biyaha iyo bullaacadda iyo adeega badbaadinta.

Shaqooyinka shaqaale uu baahan - shaqooyinka inta ee ka jiran

Shaqooyinka loo maleeynaayo in ee mustaqbalka shaqaale looga loo baahnaan doonaan waxaa lagu magacaabaa bristyrken.

Si looga shaqeeyo shawooyinkaan waxaa badanaa loo baahan yahay waxbarasho xirfadeed oo heer dugsi sare ah ama heer ka sareeyo. Waxbarashada sare waxaa loo yaqaan waxbarashada ka danbeeyso dugsi sare ee jaamacadeed.

Waxbarashada waxeey muhiim uu tahay si Iswiidhan shaqo looga helo. Waxbarashada dheerna waxeey badanaa albaabka ugu furee fursado badan oo lagu helo shaqo. Shaqo dhiibe badan waxaa uu shardi ah in qofka shaqada soo dalbanaayo uu ugu yaraan soo dhigtay dugsi sare. Mecnaheed waa in ka soo qalin jabiyay dugsi sare. In qofka ka soo qalin jabiyay dugsi sare waxeey sido kale laga maarmaan uu tahay markii la raadsanaayo waxbarasho sii socoto.

Halkaan waxaad ka akhrisan kartaa shaqooyinka uu xafiiska shaqada ku sheegaayo in shaqaalooyinka ku yaraan doonaan mudada soo dhow. (Laga keenay: Xafiiska shaqada)

Shaqooyinka heerka jaamacadeed ayaa baahi weyn loogu qabaa shaqaale (weyna sahlan tahay in shaqo laga helo) sanadka 2017

- Injineero iyo farsamo yaqaanaha dhanka sancada goodka macdanta iyo biraha
- Dhakhtar
- Hormariyaha nidaamka (systemka) iyo barnaamiyada kombiyuutareed
- Gacan haye xaga adeegga bulshada
- Qiimeeyaha heerka kaalmada
- Kalkaalisoooyinka, caafimaadka dhanka daryeelka cilmi nafsiga, daryeelida degdegga ah, carruurta iyo raajada iyo kalkaalisoooyinka qalliinka iyo kalkaaliyooyinka waaxaaha
- Shaqaalo ku xiil dheer waxbarashad oo gaarka ah (specialpedagog)
- Injineerada dhismaha ee waxbarashada dheer, dhismaha iyo waddooyinka, korontada iyo farsamada qalabka xiriirka taleefannada.
- Injineerida dhismaha iyo farsamo yaqaanka dhismaha
- Naqshadaha dhisida farsmada warbixinta (IT-arkitekt)
- Injineerada-VVS
- Macalimiinta dugsiga barbaarinta iyo xanaanada
- Macalinka (qeybta dambe ee dugsiga hose-dhexe)

Shaqooyin ku beegan heerar waxbarasho ee kale oo baahi weyn loogu qabo shaqaale (eyna sahlan tahay in shaqo laga helo) sanadka 2017

- Cunto kariye
- Fuundi
- Kalkaalisoooyinka hoose
- Bir-tumaha dhismaha
- Laamiyeeri dhige
- Makaaniga gaarida xammuulka
- Daroowal gawaarida xamuulka
- Rakibaha qalabka ma gudbiyaha
- Sagxad dhige
- Koronto-yaqaan
- Rakibaha-VVS
- Saqaf rakibe
- Shaqaalaha shubka ka shaqeeyo

- Alwaax isku rakibe
- Rinjiyeele
- Qalab isku rakibe
- Shaqaalaha goobaha dhismaha
- Asaas sameeye
- Farsamada maamulka iyo sharciyada
- Xoghaya arrimaha daaweeynta

Shaqaoyinka xagee la heli karaa mustaqbalka?

Xafiiska shaqada waxuu xattaa tirakoobka saadaaleeynta ka arkaa in baahi shaqaale looga qabi doono shaqaoyinka qaarkood, mudo shan sano ilaa toban sano kadib ah. Baahidaan shaqaalaha loo qaabo qeeybo ka mid ah waxaa buuxiyo dad usoo guurayo Iswiidhan. Waxaa soo socdo liis shaqaoyin iyo kooxyo looga baahnaan doono shaqaale shan sano ilaa toban sano kadib.

Sawir: Johnér

Shaqaoyinka baahida weyn loo qabi doono shanta illaa tobanka sano ee socda

- Shaqaoyinka teknaaloojiyada farsamada IT
- Macalimiinta dugsiyada barbaarinta iyo shaqaalaha barbaarinta guriga xiligi firaaqada (fritids)
- Macalimiinta dugsiya hoose-dhexe
- Macalimiinta dugsiya sare
- Dhakhtar
- Kalkaaliyayaasha caafimaadka

- Shaqaalo ku xiil dheer waxbarashad oo gaarka ah (specialpedagog)
- Dhakhaatirada ilkaha
- Kalkaalisada ilkaha
- Kalkaaliso hoose
- Shaqooyinka injineernimada
- Farsamayaqaanka baabuurta iyo xamuullada
- Farsamayaqaanka makiinadaha
- Daroowal bas
- Daroowal tareen
- Farsamayaqaanka makiinadaha CNC.
- Cunto kariye
- Shaqooyin badan oo xaga dhismaha

Laga keenay: Xafiiska shaqada

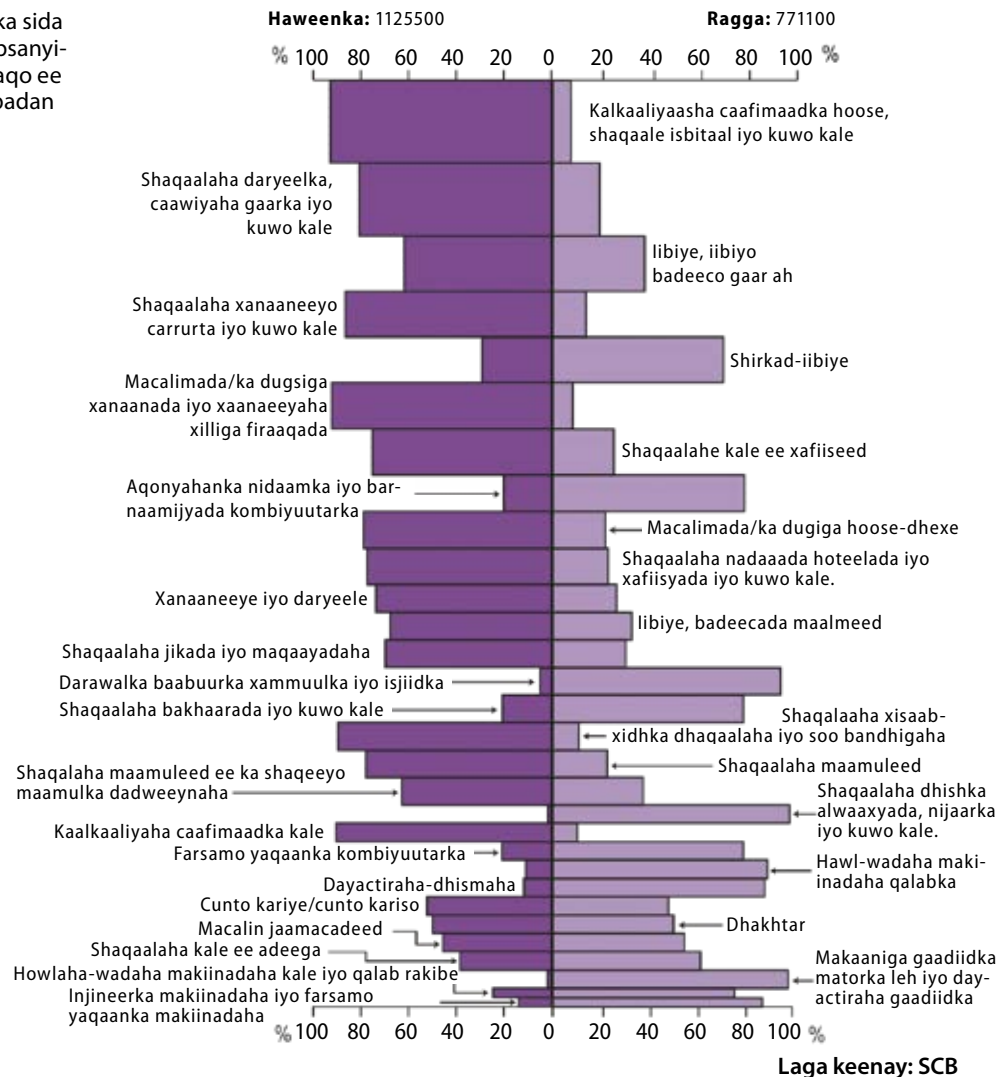
Sinaanta suuqa shaqada

Sinaanta mecnaheed waa in nimanka iyo dumarka uga siman yihiin xuquuqda, waajibaadka iyo fursadaha goobaha muhiimka ee nolasha dhamaanteed. Dowlada waxeey hadafkeedu yahay in sinaanta dalka Iswiidhan ee sii korto (warbixin dheeraad ah ka akhriso cutubka 4). Marka ee bulshada ka faaiideeysato aqoonta iyo fikradaha ninka iyo dumarkaba waxaa ka mid ah oo kor uu kacaayo dhaqaalaheeda.

Iswiidhan habab badan ayee uu tahay dal sinaan ka jirto. Ku dhawaad boqolkiba 80 ee dumarka Iswiidhan ee uu dhaxeeyo 20 ilaa 64 sano, waxeey ka shaqeeyaan guriga dibadiis, taasi oo ah tiro badan markii loo bardhigo dalal badan. Laakiin suuqa shaqada waxaa laga wali laga tabayaa sinaan. Dumarka qabto isla shaqada ragga, waxeey inta badana lee yihiin mushaar ka hooseeyo ayago isla shaqada qabanaayo. Nimanka ayaa dumarka uga badan dhanka hogaaminta shirkadaha. Cilmi baarista waxeey muujineeyso oo kale in farqi uu dhaxeeyo fursadaha ragga iyo dumarka, dhanka isku dhex wadida shaqo iyo nolol qooyis. Dumarka waxeey qabtaan hoowlaha guriga badankood xataa haddii sida ragga uu shaqeeyaan. Dumarka ayaa ku maqnaansho badan xilliga fasaxa waalidiinta.

Dowlada waxeey uu shaqeeyneeysaa sidii ee sare loogu qaadi lahaay sinnaanshaha qeeybo badan. Tusaale ahaan hadafka waxuu yahay in dumarka iyo ragga ee san dooraneyn shaqooyin ayadoo loo fiirinaayo jinsigood, ee

Ragga iyo dumarka sida ee ugu kala qeeybsanyihiin soddanka shaqo ee Iswiidhan loogu badan yahay.

shaqada uu doortaan aqoontood, haboonaanshaha iyo hamigood. Suuqa shaqada Iswiidhan, dumarka waxeey tusaale ahaan ku badan yihiin shaqooyin daryeelka caafimaadka iyo xanaanada halka ee ragga ku badan yihiin goobta farsamada casriga iyo dhismaha. Ragga ayaa uga badan dumarka, dhanka furashada shirkadaha iyo hogaaminta goob shaqo.

Masawirka waxuu muujinaa in qeeybinta dumarka iyo ragga, dhanka shaqooyinka loogu badan yahay dalka Iswiidhan. Sadax ka mid ah 30 shaqo ayee ka jirto sinaan jinsiyeed. Waa boqolkiiba 40-60 jinsigiiba.

Caadada bulshadeed ee dhanka suuqa shaqada

Suuqada iswiidhisha waxaa ka jiro caadooyin bulshadeed oo lagu yaqaano.

Waxaa inta badanaa caadi u ah in hey'adda goobta shaqada ee tahay mid "siman" oo eysan laheyn darajoyin kala duwan. Taasi micnaheedu waa in hogaamiyaha iyo shaqaalaha in badan go'amada isla wadaagaan. Habkaan loo qaado go'aamo waaqti sii dheer ayee qaadan kartaa laakin inta badana waxeey keentaa dareen ka qeeyb qaadasho iyo dareen masu'uliyad sii badan. Qofka shaqaalaha ahna waxaa laga sugaa badana in uu ka soo baxo masu'uliyadiisa.

Inta badana jawiga gooba shaqo oo badan waa mid aan rasmi ahaeyn. Waxeey ku saabsanaa kartaa habka la iskula hadlo iyo habka dharka loo gashto. Waxaa loo badan yahay in "dhar caadi ah" shaqada loo gashto.

Muhiim ayuu waqtiga waxuu goobo shaqo oo badan. Waa muhiim in shaqada waqtigeed lagu imaado.

Waqtiga shaaheynta waa waqti muhiim u ah gooba badan oo shaqo, waa waqti eey isla hadlaan oo la isla cabaan kafee ama shaah.

Shaqo dhiibe iyo shaqo qaate

Suuqa shaqada waxuu uu qeeybsamaa labo qeeybood: shaqo dhiibe iyo shaqo qaate.

Shaqo qateena waxaa kale oo lagu magacaabaa shaqaale. Waxaa juro ururo loogu tala galay shaqo qaataha iyo shaqo dhiibahaba. Waa ururo ee ka dhex shaqeeyo shaqo dhiibaha iyo shaqo qaata oo ka wada shaqeeynaayo danahooda ee dhanka suuqa shaqada. Dadka ka tirsan ururada waxaa loo ogalyahay in ee ka qeeyb qaataan saameeynta.

Ururada shaqo dhiibaha waxeey matalayaan danaha shaqo dhiibaha.

Ururada shaqo dhiibaha ugu weeyn waa:

- **Svenskt näringsliv** oo loogu tala galay shirkadaha gaarka ah
- **Hey'adda shaqa dhiibayaasha (Arbetsgivarverket) iyo SKL (Degmooyinka iyo gobollada Iswiidhan)** oo loogu tala galay goobaha shaqadeed ee dadweeynaha

Ururada shaqaalaha ayaa matalo shaqo qaataha, shaqaalaha, danahood.

Ururada shaqaalaha ugu weeyn waa:

- **LO (Landsorganisationen i Sverige)** Ururka gobollada Iswiidhan
- **TCO (Tjänstemännens centralorganisation)** Urur bartameedka shaqaalaha dowladda
- **SACO (Sveriges akademikers centralorganisation)** Urur bartameedka jaamiciyaasha Iswiidhan

Ururada shaqaalaha ee qarameed waxeey ka kooban yihiin urur kale oo yar oo matalo shaqooyin iyo laaman kala duwan.

Ururada shaqaalaha waxeey ka jireen Iswiidhan ilaa 1800-yimadii, dad badan oo shaqaale aha waxeey doortaan in ee ku jiraan. Xur ayaa loo yahay ka jirka ururada shaqaalaha. Dadka ku jiro urur shaqaale waxeey dhiibaan kharashka-ku jirida. Badan waxeey dadka ku jiraan urur shaqaale iyo qasnada shaqo laanta, A-kassa. Qasnada shaqo la'anta waa urur dhaqaale oo lacag siiyo dadka ka tirsan marka ee shaqo la'an ku dhacdo. Waxaa jiro qasnado shaqo la'aaneed oo badan, inta badanana qasnada shaqo la'anta waxeey ku xiran tahay ururka aad ku jirto.

Ururada shaqaalaha iyo ururada shaqo dhiibaha si joogto ah ayee uu kulmaan ayagoo ka hadlaayo sharciyada ka jiraayo suuqa shaqada. Kulumadaan lagu wada xaajoonayo waxaa ka mid ah oo eey ku saabsan yihiin mushaarada iyo xuquuq kale iyo waajibaadka goobta shaqada. Xaqa wada xaajoodka waxaa lagu go'aamiyay sharciga wadatashiga, MBL (lagen om medbestämmanderätt) Sharciga xaq u lahaanshaha go'aan la qaadahsada.

Xuquuqda shaqada

Iswiidhan waxaa ka jiro sharciyo iyo heshiisyo badan oo khuseeyo shaqooyinka. Sharciyada iyo heshiyada ka dhaxeeyo shaqo dhiibaha iyo shaqo qaataha waxaa loo yaqaan xuquuqda shaqada.

Sharciga wadatashiga, MBL

Sharciga wadatashiga, MBL, waa nidaam muhiim ah oo ka tirsan xuquuqda shaqada. Sharciga waxaa ku tirsan nidaamyo ku saabsan xaqqa ku abuurida urur shaqaale goobta shaqada. Sbarciga waxuu kale uu sheegayaa in

Waxaa jiro xeerar iyo heshiisyo kala duwan oo nidaaminaayo suuqa-shaqada Iswiidhan.

Sawir: Johnér

shaqo dhiibaha ku qasban yahay in shaqaalaha uga warama arimaha muhiimka oo khuseeyo goobta shaqada. Sido kale shaqo dhiibaha waa in uu la wada xaajoodaa ururada shaqad inta uu san badalo ku sameeyn goobta shaqada.

Sharciga difaaca shaqada, LAS

Sharciga difaaca shaqada, LAS, waxuu difaaca shaqaalaha marka ee ku saabsan tahay shaqo ka tagida.

Sharciga waxuu horeeyn uu khuseeya shaqaalaha leh shaqaaleeyn joogto ah. Sharciga waxaa ku qoran in qofka aan looga ceeyrin karin shaqada sabab la'an. Sababta macquulka ah waxeey ahaan kartaa in ee shaqada dhamaatay ama shaqaalaha in uu san shaqadiisa uu qaban si saxsan.

Sharciga difaaca shaqada waxaa ku jiro nidaamyoy ku saabsan shaqaalaha marka hore shaqada laga burinaayo markii ee jirto shaqo yari. Waxaa loo yaqaan nidaamka kala hormariska. Nidaamkaas asaaskiisa waa in qofka shaqada ugu cusub marka hore la ceeyrinaayo inta aan la ceeyrin midkii ka soo horeeyay.

Heshiishka wadajirka ah

Heshiishka wadajirka ah waa qoraal heshiis ka dhaxeeyo shaqo dhiibaha iyo urur shaqaale. Heshiishka wadajirka ah waxuu lee yahay nidaamyoy ku saabsan tusaale ahaan xilliga shaqda, xilliga fasaxa iyo mushaarada. Inta badana heshiishka wadajirka ah ayaa hago mushaarkaada.

Heshiishka wadjirka ah inta badanaa waxuu ku jiro nidaamka ku saabsan:

- habka shaqaaleeynta
- xilli shaqo oo dheeraad ah
- mushaarada iyo lacagaha
- xilliga shaqada
- fasaxyada
- ogeysiinta shaqo ka tagida
- ceeymiska hoowlgabka iyo shilalka.

Heshiishka wadajirka ee shaqada waxaa lagu go'aamiyaa inta uu ahaanaayo mushaarka ugu hooseeyo ee shaqaalaha. Sido kale heshiishka waxuu khuseeyaa shaqaalaha aan ka tirsaneeyn urur shaqaala ee laakin ka shaqeeyo goob shaqo oo leh heshiishka wadajirka. Iswiidhan kama jiro sharci ku saabsan musshar ugu yar inta uu ahaanaayo.

Xataa haddii uu shaqo dhiibahaada lee yahay heshiishka wadajirka ah, waxaa lee dahay fursad aad shaqo dhiibaha kula wada xaajootid ama kala hadashid mushaarkaada. Waxaad heli kartaa mushaaro kale duwan ayadoo ee ku xiran tahay shaqada adkeysigeeda iyo sida aad adiga shaqada uga soo baxeeyso. Hey'addaha waa weeyn iyo shirkadaha badankood waxeey heshiishka wadajirka ah la lee yihiin ururka shaqaalaha laakin waxaa jiro shaqo dhiibe aan la heeyn heshiishka wadajirka ah.

Khilaaf ka dhaco goob shaqo

Khilaaf ama dagaal ka dhaco goob shaqo waxaa loo xalinaa sida ugu dhaqsiiyaha badan. Shaqo dhiibaha, hogaamiyaha, masu'uliyadiisa waaye in uu xaliyo khilaafyada dhaco. Haddii aad gasho khilaaf kala hadal hogaamiyaha goobta shaqada (shaqo dhiibaha). Haddii aad khilaafka lalee dahay shaqo dhiibaha oo aadna ka tirsantahay urur shaqaale waxaad taageero ka heli kartaa ururkaada shaqaale. Marka uu shaqo dhiibaha iyo shaqo qaataha ka dhec dhaco khilaaf eena ku heshii waayaan arin ka jiro goobta shaqada, waxeey la xariri karaan maxkamada arimaha shaqada, AD. Maxkamada waxeey baari karta khilaafka jiro, waxeeyna jawaab ku bixin kartaa qofka saxsan.

In cid loo shaqeeyo

Marka aad cid uu shaqeeyo waxaa muhiim ah in aad ku fakarta xuquuqda aad ku lee dahay iyo waajibaadka ka saaran dhanka shaqo dhiibaha. Inta ayaa ka akhrisan kartaa waxyaalaha muhiimka uu ah in aad taqaano marka lagu shaqaaleeyo.

Habka shaqaaleeynta

Habka shaqaaleeynta waa labo:

- shaqaaleeyn joogto ah
- shaqaaleeyn mudo xadidan leh

Shaqaaaleeyn joogto ah waxaa kale oo lagu magacaaba fast anställning. Shaqaaleeynta waxeey mid joogto ah. Mecnaheed waa in ee san laheeyn mudo xadidan oo dhameeynso.

Shaqaaaleeyn mudo xadidan leh waa shaqaaleeyn soconeeyso ilaa mudo.

Tusaalaha shaqaaleeynta mudo xadidan leh:

Waxaa jiro nuucyo kala duwan oo shaqaaleeyn mudo xadidan leh.

Shaqaaaleeyn mudo xadidan leh ee guud (Allmän visstidsanställning)

Shaqaaaleeyn mudo xadidan leh ee guud mecnaheed waa in aad cid uu shaqeeyneey sid laga bilaabo taarikh ilaa taarikh kale ama in aad mudo ka shaqeeyso si aad uga shaqeeyo hoowl gaar ah. Tusaale ahaan shaqaaleeyn mudo xadidan leh waxeey ahaan kartaa in aad mudo xadidan ka shaqeeyso mashruuc, adigoo uu shaqeeleeysan mashruuca. Waxaad shaqaaleeyn mudo xadidan leh ee guud heli kartaa marka uu shaqo dhiibaha ku soo waco oo aad mushaar uu qaadaneey sid saacada aad shaqeey sid. Marmarka qarkood waxaa loo yaqaan shaqaaleeynta-saacadeed.

Shaqo ku meel gaar ah (Vikariat)

Haddii lagu shaqaaleeyo hab haqo ku meel gaar ah mecnaheed waa in aad uusii shaqeeynsiid tusaale ahaan qof ku maqan fasaxa waalidiinta.

Mudada tijaabinta shaqaaleeynta

Marka aad hesho shaqaaleyn joogto ah waxaa caadi ah in shaqaaleeynta ku bilaabato mudada tijaabinta shaqaaleeynta. Mudada tijaabinta shaqaaleeynta waa hab uu shaqo dhiibaha ku tijaabinaayo shaqaalaha. Fikrada tijaabinta shaqaaleeynta laga lee yahay waa in shaqaaleeynta ee noqoto mid joogto ah. Mudada tijaabinta shaqaaleeynta ma ka dheeraan karto lix bilood laakin sido kale waa la joojin karaa mudo intaas ka horeeyso.

Haddii aad marar ku lahaatay shaqaaleeyn mudo xadidan leh ee guud isla hal shaqo dhiibe, waxaa sharci ahaan marka loo fiiriyo, xaq uu yeelan kartaa shaqaaleeyn joogto ah. Waxeey khuseysaa haddii aad, mudo shan sano gudahood ah, marka la isku daro uu shaqeeyas shaqo dhiibaha in ka badan labo sano. Waxee shaqaaleeyntaada isku badaleysaa markaas mid joogto ah. Taasi mecaheed waa in la tixraaco qaanuunka difaaca shaqaaleeynta. Arintaas waxeey ku qoran tahay sharciga difaaca shaqaaleeynta, LAS.

Mushaar

Mushaar joogto ah oo la dhiibo bishii hal mar waxaa la yiraa mushaar-bileed (månadslön). Haddii aad mushaar uu hesho saacadiiba, waxaad saacada aad shaqeysaba uu heleesaa lacag kooban.

Heshiishka shaqaaleeynta

Marka aad shaqo heshi waxaad saxiixeysaa heshiishka shaqaaleeynta.

Heshiishka shaqaaleeynta waxaa ku qornaaneeyso:

- magacaada iyo tobankaada lambar
- hoowlahaada shaqadeed iyo magaca shaqada aad qabaneeyso
- shaqo dhiibaha magaciisa iyo goobta shaqada
- taariikhda ee shaqaaleeynta bilaabaneeyso
- habka shaqaaleeynta aad lee dahay
- xilliga ogeeysinta, mecaheed waa maalinta laga bilaabaayo in lagu ogeeysiyo ka tagida shaqada ama aad adiga iska uka tageeysid
- mushaarka aad heleesid canshuurta ka hor - bruttolön
- inta maalmood oo lacagta fasaxa xaq uu lee dahay

Xilliga shaqada

Xilliga shaqada ee caadiga waxuu ugu badnaan ahaan karaa 40 saacadood isbuuciiba ayadoo lagu qabanaayo isla hal goob shaqo. Haddii aad 40 saacadood maalin ahaan isbuucaba uu shaqeeyso waa shaqo waqti buuxda ah. Haddii aad tusaale ahaan shaqeeyso habeenkii, shaqada waqtiga buuxdo waa ka yaraan kartaa 40 saacadood. Marka uu qofka leh shaqo waqti buuxod ah shaqeeyo in k badan waqtigiisa shaqo waxaa loo yaqaan xilli shaqo oo dheeraad ah. Waxaad xaq uu lee dahay in aad hesho lacag dheeraad ah haddii aad shaqeeyso xilli dheeraad ah.

Sharciga fasaxa

Sharciga fasaxa marka la fiiriyo waxaad ugu yaraan xaq uu lee dahay 25 maalmood oo fasax ah sanadkiiba, kumana xirno hab shaqeeynta ama haddii aad uu shaqeeyso si buuxdo ama si aan buuxin. Laakin taasi ma khuseeyso qof leh shaqaleeynta mudada xadidadan ee guud oo mushaar-saacadeed qaato. Qofka leh shaqaleeynta mudada xadidadan ee guud oo mushaar-saacadeed qaato waxuu lee yahay lacag dheeraad ah oo boqolkiiba labo-iyo-toban ah, loogu daraaayo mushaarkiisa jumladeed (inta aan canshuurta laga jarin), taasi waxaa loo yaqaan lacagta fasaxa ee loogu magdhabo shaqaalaha.

Lacag ayaad bedelka fasaxa heli kartaa haddii aad shaqo dhameysid isla markaana aadan lasoo bixi karin fasax. Markaas waxaa lagu siinayaa lacag u dhiganta boqolkiiba laba iyo toban mushaarka aad sanadka oo dhan soo qaadatay.

Haddi aad jirato inta aad shaqeeyneeysid

Haddi aad shaqaaleeysan tahay oo aad jirato waxaad uga warameeysaa shaqo dhiibahaada maalinta koobaad aad jiratid. Shaqaalaha waxuu dhiibaa mushaarka jirada 14ka maalmood ee ugu horeeyo. Maalinta koobaad ee jirada waa maalinta sugida (karensdag). Mecnaheed waa in uu san malintaas heleeyn wax mushaar ah. Laga bilaabaa maalinta labaad ee aad jirata waxaad mushaarkaada lagaa siinaa boqolkiiba 80. Haddii aad shaqada uga maqan tahay jiro awgeed in ka badan todobo maalmood waa in aad cadeeyn jiro ka keentaa dhakhtar haddii uu mushaarka jirada kuu soconaa. Waxaa loo yaqaan cadeeynta dhakhtarka (gundhiga daawadeed).

In shaqo la raadsado

In shaqo la raadsado waxeey qaadan kartaa waqti badan, waana in wax yaalo badan lagu fakaraa. Halkaan waxaa ku soo socdo talooyin ku saabsan shaqo raadsi.

- Waxaad tagi kartaa Xafiiska shaqada oo soo bandhigooda ayad shaqo ka raadsan kartaa shaqooyin banaan.
- Waxaad la xariiri kartaa shirkadaha shaqalaaha uu kireeyo shirkado kala duwan.
- Waxaad la xariiri kartaa shirkado shaqaale uu helo shirkado kale oo rabo in ee shaqaaleeyaan shaqaale cusub.
- Waxaad ka jawaabi kartaa soo bandhigyada shaqooyinka banaan ee lagu soo qoro wargeeysyada ama internetka.
- Si gaar ah ayaa uula xariiri kartaa shaqo dhiibe.
- Waxaad weeydiin kartaa dadka aad taqaan - ka fa'iideeyso dadka aad taqaan. Dad badan ayaa shaqo ku helo ayagoo fariin ka helay dad ee yaqaaniin.

Xafiiska shaqada

Xafiiska shaqada waa hey'ad dowladeed oo ku taalo dalka oo dhan. Xafiiska shaqada waxeey kaaga waramayaan sida aad uu raadsaneysid shaqo. Waxeeyna ku siinayaan warbixin ku saabsan shaqooyin iyo waxbarasho kala duwan. Xafiiska shaqada waxuu soo bandhiga shaqooyinka banaan ku soo qoraa boggisa internetka: www.arbetsformedlingen.se

Marka aad hesho sharciga deganaanshaha waxaa muhiim ah in aad shaqo doone ahaan iska diiwan galiso Xafiiska shaqada.

Lacagta taabo galinta

Haddii aad xaq uu lee dahay lacagta taabo galinta waxaa xoghaye joogo Xafiiska shaqada si wadajir ah kuula sameeynaa qorshaha taabo galinta. Qorshaha taabo galinta waa qorshe ku saabsan habka aad uu gali laheeyd suuqa shaqada, waxuuna qorshahaas mudo labo sano ah xaq kuu siina helida lacagta taabo galinta.

Taageerada shaqo raadiyaha

Xafiiska shaqada waxuu taageerooyin kala duwan uu hayaa dadka shaqo raadiyaha ah. Waxaa jiro taageero gaar ah oo loola jeedo soo galooytiga cusub si ee ugu sahlanaato shaqo helida.

Masawirqaade: Björn Tesch

Xafiiska shaqada waxuu qa-banqaabiyaa kulamo uu qofka shaqa-goobaha kula kilmi karo shaqo-dhiibe isla markaana su'aalo weeydin karo.

Sido kale waxaa jirto fursad lagu heli karo shaqo toobar lagu qabanaayo goob shaqo. Shaqo toobar mecnahiis waa in aad mudo ka shaqeeyneeysa goob shaqo adigoo isla markaa lacag ka qaadanaayo Hey'adda qasnada ceeymiska. Mecnaheed waa in aada mushaar ka heleeyn shaqo dhiibaha.

Shaqo toobarka waxuu fursad kuu siinaa in aad soo gasho suuqa shaqada Iswiidhan oo aad ku muujiso waxa aad taqaan. Waxeey taasi ku siineeysaa khibrad shaqadeed ee gudaha dalka Iswiidhan. Isla markaana waxeey koor uu qaadeeysaa fursadaha aad ku heleeysid shaqo. Haddii shaqo toobarka si fiican uukala socdo waxaad weeydin kartaa

shaqo dhiibahaada haddii aad ka dhigan kartid qof laga tixraaco markii aad shaqooyin raadsaneysid. Mecnaheed waa in qofka raadinaayo shaqo cusub uu wici karo oo weeydiin karo haddii aad mudada shaqo toobarka sii fiican uga shaqeysay. Waa fiican tahay in qofka uu lee yahay tixraac. Ku dhawaad shaqo dhiibaha dhamaantod weey rabaan markii qof shaqaaleeynaayaan.

Xafiiska shaqada waxuu hayaa waxbarasho loogu tala galay shaqooyinka baahi ugu qabo shaqaale. Fikrada waxeey tahay in waxbarashada keeneeyso shaqo.

Shaqada hor dhaca iyo shaqada bilaabidda cusub

Shaqada hor dhaca iyo shaqada bilaabidda cusub waa labo shaqo fursado oo loogu tala galay dadka helay sharciga deganaashaha. Shaqa bixiyaha waxuu qeyb ka mid mushaarka shaqaalaha ka heleyaa Xafiiska shaqada. La xiriir Xafiiska shaqada haddii aan daneeneysid shaqada hor dhaca iyo shaqada bilaabidda cusub.

Shaqo-Toobar

Masawirqaade: Colourbox

Waraaqadaha codsiga

Marka aad shaqo codsaneysid waxaad u direeysaa waraaqadda uu shaqa dhiibaha rabo. Inta badan shaqo dhiibaha waxuu rabaa in aad u dirto waraaqada shakhsiyeed (personligt brev) iyo warqada wax soo qabadka (CV).

Masawirqaade: Colourbox

Ka waran hadfkaada ka lee dahay shaqada, khibradaada shaqo, waxbarashadaada iyo aqoonta kale iyo sida aad tahay shakhsi ahaantaadaba.

CV

Curriculum Vitae ee laga soo gaabiyay CV, waa afka laatiinka. Mecnaheedna waa in sheeko ku saabsan nolasha. CV:ga waxaad uga warameesaa hadafka aad ka lee dahay shaqooyinka, khibradooyinkaada shaqo, waxbarashadaada iyo aqoontaada. Sido kale waxaad ka warami kartaa sida aad tahay shakhsi ahaantaada.

CV waxeey ka koobnaa kartaa intaan soo socoto:

- Magac, cinwaan, lambarka-taleefoonka iyo e-mailka.
- Waxbarashooyinka: waxbarashooyinka aad soo dhigatay.
- Shaqooyinka: shaqooyinka aad soo qabatay.
- Khibrado kale sidii aqoon-luuqadeed iyo aqoon-kombiyuutar.
- Tixraac: magaca shaqo dhiiba hore ama qof kale oo si fiican kuu yaqaano.
- Warbixin shakhsiyeed oo gaaban: hamiga, reerka iyo hoowlaha xiliga firaaqada.

Sido kale CV:ga waxaad uga si gaaban uga warami kartaa waxaa aad ku soo qabatay shaqooyin hore iyo waxbarashadaada waxa ee ka koobneed. Shahaado iyo cadeeyn waxaad geeyn kartaa markii aad lee dahay wareeysiga ama haddii uu shaqo dhiibaha ku weeydiyo.

Waraaqada codsiga/waraaqada shakhsiyeed

Waraaqada shakhsiyeed ama waraaqada shakhsiyeed waxaad ka warami kartaa sababta aad uu xiiseeyeyso

shaqadaan ama shirkadaan. Sido kale waxaad sharaxeeysaa sababta aad shaqada ugu qalanto iyo khibradooyinka aad lee dahay. Waa muhiim in waraaqada shakhsiyeed tahay mid uu haboon shaqada aad codsaneysid.

Warqadda shaqo dalabka wa iney ahaataa mid gaaban, qiyaastii warqadda A4 waa caadi.

Muujinta rabida shaqada

Haddii aad dooneeyso in aad meel ka shaqeysaa ee laakin laheeyn soo bandhiga shaqooyinka banaan, waxaad uu muujin kartaa rabida shaqada. Waxaad markaas uu direeysaa CV:gaada iyo waraaqad aad uga warameeysid sababta aad uu dooneeysid in aad ka shaqeeyo goobtaas shaqo iyo waxa aad ku fiican tahay.

Wareeysiga shaqaaleeynta

Wareeysiga shaqaaleeynta waa wareeysi uu qofka shaqo dhiibaha la yeesho qofka soo codsaday shaqada. Waxaa jiro waxyaalo qaarkood oo loo baahan yahay in lagu fakaro markii la tagaayo wareeysi. Waa fiican tahay in aad wax ku saabsan shirkada akhrisato iyo in aad ku fakartid khibradaha aad lee dahay oo keenaayo in aad shaqada uu haboon tahay. Waxaad tusaale ahaan warbixita ka raadin kartaa internetka. Taasi waxeey uu cadeeyn doontaa in shaqada aad dalbatay hami uu heeyso.

Su'aalooyin caadi ah

Waa ficnaa kartaa in aad ku fakartid sida aad uga jawaabi laheeyd su'aalaha kala duwan oo wareeysiga ku imanaayo. Taasi waxeey keeni kartaa in aad kalsooni isku sii dareento marka aad la kulmeeysid shaqo dhibe.

Su'aalo caadi ah iyo guubaabin:

- Laf ahaantaada ka waran! Shakhsi ahaantaada sidee tahay?
- Ka waram shaqooyinkaadii hore iyo waxbarashadadii!
- Marka aad koox ku jirto sidee tahay oo uu shaqeysaa?
- Ka waran qeeybaha aad adiga ku fiican tahay iyo sifooyinkaada fiican oo uu haboon shaqadaan?
- Maxaad rabtaa inaad ku fiicnaatid? (Wey fiicnaan kartaa in aad muujiso qeeybahaaga aad daciifka ka tahay.)
- Maxeey tahay sababta aad shaqadaan usoo codsatay? Maxaa shaqadaan ku soo jiiday?

- Maxeey tahay sababta aan kuu shaqaaleeyneeyno?
Maxeey tahay waxa keenaayo in shaqadaan kuu haboontahay?
- Waa maxay qorshaha aad uu lee dahay mustaqbalka?

Waxa kale oo aad uu baahan tahay in aad ku fakrto markii aad tageeysid wareeysiga shaqaaleeynta

Aragtida koobaad aad ayeey muhiim u tahay markii aad la kulmeeyso shaqo dhiibaha. Inta aadan tagin waxaad ogaataa haddii goobta shaqada shuruudo gaar ah ey leedahay dhar gaar ah ama hab gaar ah oo loo labisto.

Shaqo dhiibayaal badan waxeey filanaayaan in aad gacanta ka salaanto.

Waa muhiim in aad waqti ugu timaado wareeysiga. Haddii aad soo daahdo waxaad heleeyn kartaa fursada aad ku heli laheeyd shaqaaleeyn.

Marka aad ku jirto wareeysiga shaqada waxaa lagu weeydiin karaa su'aalo ku saabsan sababta aad shaqada usoo codsatay.

Masawirqaade: Colourbox

In aad furato shirkad gaar ah

Sanadka 2017 ka, 500 000 oo qof ayaa Iswiidhan ku lahaa shirkado. Waxeyna u dhigmaan boqolkiiba 9 inta ka shaqeyso suuqa shaqada.

Haddii aad dooneeyso in aad shirkad furato, waxaad caawinaad iyo talo ka heli kartaa hey'adooyin kala duwan, tusaale ahaan ALMI iyo Xafiiska shaqada. Warbixinno badan oo ku saabsan shirkad furasho waxaad ka heleleysaa bogga: www.tillvaxtverket.se ama www.verksamt.se

Hey'adda cashuuraha waxey meelo badan ku qabataa kulamo lacag la'aan ah. Waxaa jira kulamo laguugu tala galay haddii aad billaabaysid shirkad waxeyna Hey'adda cashuuraha ku tusineysaa sida aan u diiwangalineysid shirkaddaada waxeyna kusiineysaa talooyin la xiriira billaabidda shirkad. Waxaad kaloo heleysaa fursad aad kula kulantid dad ka socda urrurada lookalka ah. Waxey kuu sheegayaan caawimaadda eey ku siin karaan haddii aad tahay shirkad billaabe cusub. Warbixin dheeraad ah ka akhriso bogga Hey'adda cashuuraha: www.skatteverket.se

ALMI Företagspartner AB waxaa iska leh dowlada. ALMI waxeey uu shaqeysaa si shairkadooyin kale dalka uga bilaawdaan laakin sido kalena si ee hormari laheeyd shirkadaha yar iyo shirdaha weeyninkooda dhexdhexaad yahay. ALMI waxeey ku caawisaa warbixinta iyo soo saarida qorasho ganacsi. Qorsho ganacsi waxuu tilmaan uu yahay habka aad uga shaqeeyn doontid shirkadaada.

Tima-jarayaasha
inta badana waa
shirkadleey gaar ah.

Masawirqaade: Colourbox

IFS Rådgivning waxeey ka mid ah ALMI. Waxaana loogu tala galay soo galooytiga rabo in ee shirkad furtaan. IFS Rådgivning waxeey talo bilaash ah kuu dhibtaa luuqada kala duwan. IFS waxeey ku taalo qeeybo kala duwan oo Iswiidhan ku taalo. In dheeraad ah ka akhriso bogga internetka: www.almi.se

Maaleeynta shirkad furashada

Marka aad dooneeysid in aad shirkadada furato waxaa inta badanaa loo baahan yahay maaleeyn (lacag). Marmar waxaad uu baahnaa kartaa in aad caawinaad ka hesho qof kale. Inta badanaa waxaa si sahlaanaanee in aad shirkadaada maaleeyn uu heshid marka aad lee dahay fikrad ganacsi oo fiican iyo qorsho ganacsi oo si fiican looga fakaray. Waxaa jiro habab kala duwan oo maaleeynta aad habeeyn kartid si aad uu bilaawdo shirkad, tusaale ahaan:

- Deeynta bangiga
Haddii aad aadid bangiga waxuu qiimeeynaa xaaladaada dhaqaaleed, waxuuna go'aaminaa haddi lagu ogalaan karo in aad lacag deeysankartid iyo inta lacag oo lagu ogalaan karo in aad deeysatid. Deeynta bangiga markasto waxaa saaran dul-saar.
- Ra'isi maaleeynta
Ra'isi maaleeynta waa lacag uu maaleeye gashanaayo shirkadaada si uu mustaqbalka fa'iido lacageed uga helo. Tani xataa waxeey uu baahan tahay qorsho iyo fikrad fiican. Inta badanaana mecaheed waxeey tahay in aad heshiish qeeybsasho shirkadaada cid kale kula galeeysid.
- Kaalmo ama deeyn aad ka heleeysid maaleeynta dowlada tusaale ahaan Xafiiska shaqada ama Almi.

Ceeymiska shaqo la'anta

Ku dhawaaw boqolkiiba kontan dadka dalka Iswiidhan ka shaqeeyo waxeey lee yihiin shaqo mushaar leh. Shaqo la'aanta waa ku dhawaad boqolkiiba 6,5. Shaqo la'anta dhalinyarada uu dhaxeeyo 15-24 ayaa sii sareeyso oo waxeey mareeysaa boqolkiiba 16,4.

Iswiidhan waxeey lee dahay ceeymis difaacaayo qofka shaqo la'an ku dhacdo. Ceeymiska, oo loo yaqaan, aeymiska shaqo la'anta, waxuu uu suurta galina qofka shaqo la'anta in uu lahaado dakhli inta uu raadsanaayo shaqo. Waxaad

Masawirqaade: Xafiiska shaqada

ku jiri kartaa mid ka mid ah qasnadooyinka ceeymisyada, a-kassa, oo ah urur dhaqaale oo lacag siiyo xubnaha ka tirsan oo shaqo la'anta ku dhacday. Haddii aad dooneysid in aad ku jirto a-kassa waa in aad bil kasto dhiibtaa kharash.

Shuruuda ku xiran helida qasnada ceeymiska

Haddii aad ku jirtay qasnada ceeymiska in ugu yar mudo hal sano ah oo aadna sanaadkaas ka shaqeysay lix bilood, waxaad xaq uu lee dahay lacag lagu saleynaayo dakhligaadi hore. Waxaad a-kassaha ka heleysaa lacag 300 oo maalmood ama 450 maalmood haddii aad heysatid ilmo ka yar 18 sano. Boqolkiiba 80 ayaa ka heleysaa musharkaadi hore 200 maalmood ee ugu horeeyso. Kadibna waxey lacagta noqoneysaa boqolkiiba 70. Lacagta ugu badan aad heli karto halka maalin waa 910 karoon 100 maalin ee ugu horreyso. Laga bilaabo maalinta 101 aad ilaa maalinta 300aad, waxaad ugu badnaan heli kartaa 760 karoon maalin walba.

Waxaad lacag ka heli kartaa qasnada ceeymiska mudo xadidan gudaheed lee. Isla markaana, inta mudadaas lagu jiro, waa in aad ahaata qof uu firfircoon helid shaqo cusub. Qasnadaada ceeymiska ayaa go'aamineysa inta eey la'egtahay lacagta aad heleyso.

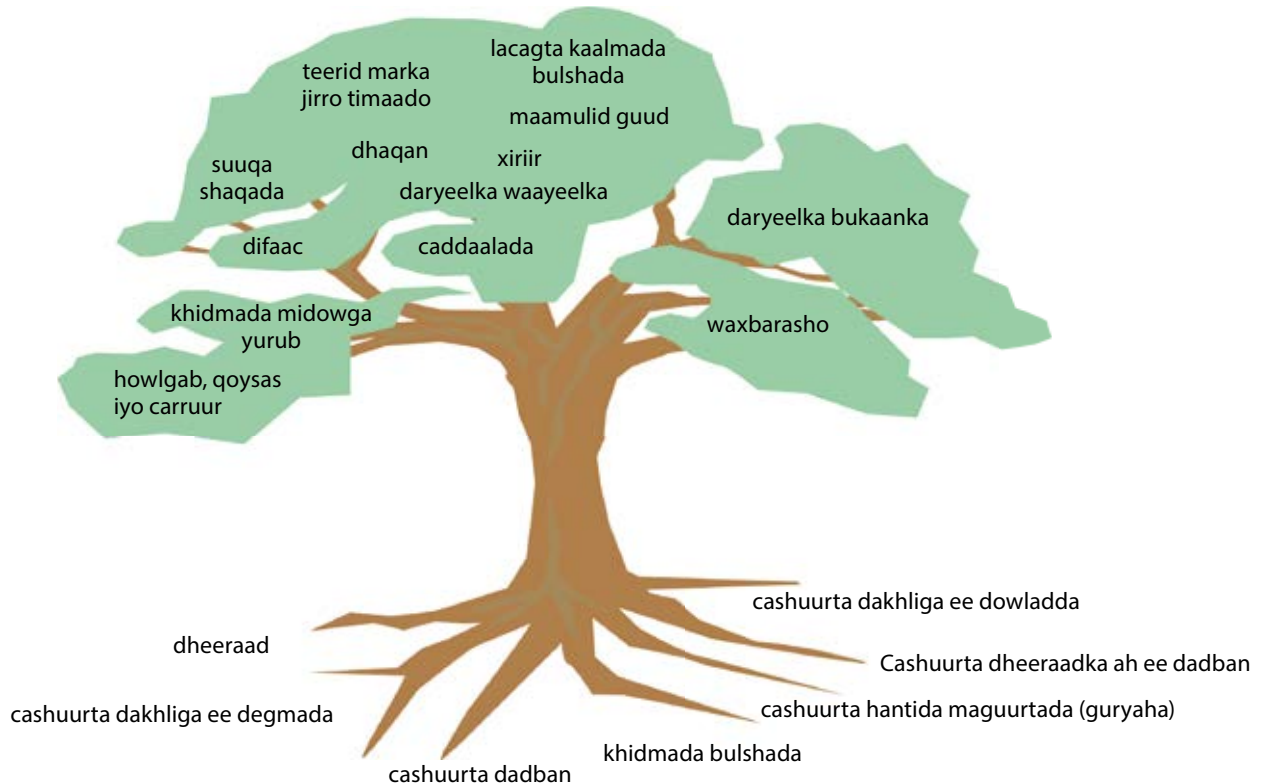
Haddii aadan ka tirsaneeyn qasnad ceeymis, adna dooneeyn, waxaad lacagta qasnada ceeymiska ka codsan kartaa qasnada-Alfa. Lacagta ee bixiso qasnada-Alfa waa lacag asaasi ah oo uu dhigato 320 karoon maalmiiba.

Laagta asaaska waa lacagta aad heleeyso haddii aadan ka tirsaneeyn qasnada ceeymiska, a-kassan ama haddii aad mudo gaaban ka tirsanaatay. Lacagta asaasiga ah waxaa

la siiyaa dadka gaaray 20 sano ama ka weeyn. Waxaad lacagta asaasiga ka heli karaa qasnad ceeymis ama qasnada ceeymiska ee dheemistirka ah, qasnada-Alfa.

In canshuur la dhiibo

Nidaamka canshuuraha dalka Iswiidhan waxuu asaasi uu yahay nidaamka nabadgalida iyo daryeelka dalka. Ayadoo canshuurta heleeyso ayee dowlada Iswiidhan dadka dhan wada siin karta fursad waxbarasho iyo nolo fiican. Qeeyb weeyn oo ka mid ah nidaamka nabadgalida iyo daryeelka dalka, waxaa lagu bixiyaa canshuuraha. Canshuuraha ayaa tusaale ahaan lagu maal-galiyaa tusaale ahaan daryeelka bukaanka, xanaanda caruurta, adeega bulshada iyo xanaanada waayeelka. Laakin sido kalena jidadka, gaadiidka dadweeynaha, qaabilaada qaxootiga iyo hoowsha bey'adeed waxaa lagu maal galiyaa canshuurta. Dadka badanaa ee Iswiidhan degan waxeey kalsooni ugu qabaan in canshuurta laga qaado si wadajir leh loogu isticmaalo dhisida bulshada.

Masawir: Hey'adda canshuuraha

Marka aad shaqeeyso waxaad bixineeysaa canshuur. Canshuurtaas waxaa loo yaqaan canshuurta-dakhliga. Mushaarka aad heleeysid inta aan canshuurta laga jarin waxaa lagu magacaaba, mushaarka jumlada ah (bruttolön). Mushaarka la helo markii canshuurta laga jaro waxaa loo yaqaan, mushaarka saafiga ah (nettolön). Mushaarka saafiga ah waa lacagta ku soo hartay oo aad ku noolaaneeyso. Nidaamka canshuureed ee Iswiidhan waxuu uu dhisan yahay, in qofka soo gasho lacag badan uu sii dhiibaayo canshuur badan. Dadka bulshadeed oo aan heeysan lacag ku filan waxeey bulshada ka heli karaan caawinaad.

Degmooyinka waa kala canshur duwan yihiin. Waxeey canshuuraha uu dhaxeeyaan boqolkiiba 29-35 ee mushaarka jumlada ah. Haddii lacag badan ku soo gasho waxaad canshuur dheerad ah siineeysaa dowlada. Haddii aad dooneeyso warbixin dheeraad ah oo ku saabsan canshuuraha waxaad ka heleeysaa bogga internetka Hey'adda canshuuraha www.skatteverket.se

Heerka canshuuraadka dakhliga (Tirakoobka sanadka 2018).

Dakhliga sanadka	Canshuurta aad dakhlig ka bixineeyso
In ka badan 662,300 karoon	Canshuurta degmada oo ah boolkiiba 29%-35% + 20% canshuur dowladeed + 5% canshuur dowladeed dakhliga ka sareeyo xadkaan
In uu dhaxeeyso 455,300 iyo 662,300 karoon	Canshuurta degmada oo ah boolkiiba 29%-35% + 20% canshuur dowladeed dakhliga ka sareeyo xadkaan
In ka yar 455,300 karoon	Canshuurta degmada oo ah boolkiiba 29%-35%
In ka yar 19,247 karoon	Wax canshuur ah ma dhiibeysid

Laga keenay: Hey'adda canshuuraha

Qof qaato lacagta jirada amalacagta hoowlgabka sido kale waxuu dhiibaa canshuurta dakhliga. Sido kale waxaad shaqadaada ku dhiibtaa canshuur loogu tala galay fa'iido. Tusaale ahaan fa'iido waa in aad baabuurka shaqada uu isticmaali karto howlahaada gaarka ah ama in aad heli karto kubbonka cunta oo aad maqaayad uga gadan karto qado ama casho.

Cadeeynta xisaabinta dakhliga

Qofka oo uu dakhli soo galo isla markaana dhiibo cashuu rwaa inuu sanad walba cadeyn xisaabin dakhli u diraa Hey'adda cashuuraha. Hey'adda cashuuraha waxeey waraaqaha xisaabinta dakhliga kuugu soo direysaa

Sawir: Marcus Lundstedt, Johnér

Foomka cadeeynta dakhliga, asagoo ayaad u diri kartaa Hey'adda canshuuraha. Waa inaad u diri kartaa Hey'adda canshuuraha ugu dambeyn billowga bisha maajo.

gurigaaga. Xisaabinta dhakhliga waxaa ku jira inta lacag ee aad shaqeysay iyo cashuur intee la 'eg ayaa sanadka gudahiisa dhiibtay. Macluumaadkaas waxaa soo gudbiya shaqa dhiibahaada, shirkadaha ceymiska iyo bangiga. Waa inaad kontorooshaa in eey sax yihiin. Waxaad isticmaashaa nambarrada si aad u aqoonsatid iyo si aad u saxiixdid ama waxaad isticmaashaa saxiixa elektaroonigga ah. Waxaad dalban kartaa inaad wacdid, ditid sms, isticmaashid borogaraamka abb-ka Hey'adda cashuuraha ama qaabka elektaroonigga ah. Nambarradaas waxeey ku yaallaanqeybta ugu sarreeysa ee waraaqaha xisaabinta dakhliga.

Canshuurta moms

Canshuurta qiimaha dheer, mervärdesskatt waxaa loo yaqaan moms. Dadka dhamaantood waxay canshuurta moms ka bixiyaan alaabta iyo adeegyada ay iibsadaan badankood. Moms waa qayb sicirka ka mid ah oo dadka wax iibsanaaya bixiyaan. Qeeybo kale duwan ayuu lee yahay momska ayadoo la fiirinaayo waxa la gadanaayo: 25, 12 ama 6 boqolkiiba. Waxaa jiro waxyaalo iyo adeeyo qarkood oo aan moms laga bixin tusaale ahaan daryeelka caafimaadka iyo waxbarashada. Dowlada waxeey momska uu isticmaasha sidii qalab hogaamin siyaasadeed waxaana moms yar la saara waxyaalaha loo arko in iibsashaadood fiicantahay.

Canshuur dadban

Canshuurta dadban waa canshuur dheeraad ah oo la saaro waxyaalaha ama shaqooyinka qaarkood, tusaale ahaan khamrada, bensiinka, korontada iyo tobaakada. Cashuuraha

dadban waxaa loo isticmaalaa si loo xakameeyo ka iibsiga. Xukuumadda ayaa xakunto badeecada iyo shaqooyinka la saarayo canshuurta dadban badanaana waxaa la saaraa waxyaalo khatar u ah bey'adda ama caafimaadka.

Lacagta kharashka bulshada

Shaqo dhiibaha ayaa lacagta kharashka bulshada ka dhiibo shaqaalaha. Waxaana la dhahaa lacagta kharashka bulshada waxaa loo qoondeeyaa lacagta howlgabka ee shaqaalaha, lacagta waalidnimada oo uu shaqa dhiibaha ka dhiibo shaqaalihiiisa una diro Hey'adda cashuuraha. Bishii hal mar ayuu uu diraa Hey'adda canshuuraha. Qofka shirkad gaar ah leh, ma dhiibaayo lacagta kharashka shaqo dhiibaha ee waxuu dhiibaa kharashka bulshada oo ah kharashkiisa gaarka ah.

In lagu shaqeeyo suuq madow

In lagu shaqeeyo suuq madow mecaheedu waa in qofka shaqaalaha ah uusan bixin wax canshuur ah ama kharashka bulshadeed. Bulshada waxeey ku dhisantahay in qofka walba oo shaqeeyo uu dhiibo canshuur. Canshuurta waxaa loo isticmaalaa isbitaalada, jidadka, xanaanada waayeelka iyo hoowlo nabadgalyo iyo daryeelo kale oo u fidsan dadweeynaha dhamaantood.

Haddi aad suuqa madow ka shaqeeyso waxaa kugu adkaan karto in aad hesho heshiiska gacan koobaadka guri ama in aad alaab deyn ku soo qaadato. Inta badana shirkadaha guriyada kireeyo waxeey doonayaan in qofka uu muujiyo heshiishka shaqaaleeynta.

- Adiga ka shaqeeya suuqa madow:
- Ma heleysid heshiis shaqaaleyn sidaas darteedna waa laguugu siri karaa mushaarka.
- Ma heleysid lacagta dadka eey shaqada ka dhamaato haddii eey shaqada kaa dhamato.
- Ma heleysid lacagta jirrada iyo lacagta fasaxa.
- Ma heleysid lacagta jirrada iyo lacagta waalidnimada.
- Waxaad heleysaa lacag howlgab oo yar.
- Ceymis kuma jirtid haddii uu dhaawac kusoo gaaro, ama aad qof shaqada ka shaqeeya dhaawacdid ama haddii aad wax eey kaa jabaan markaad shaqada ku jirtid.

Diiwaangaliska dadweeynaha

Diiwaangaliska dadweeynaha mecnaheed waa in laga diiwan galiyo Hey'adda canshuuraha oo laguugu tirriyo qof degan degmo ka mid ah Iswiidhan. Dadka la diiwangaliyo oo dhan waxaa la siiyaa toban-lambar. Waajibaadyo iyo xuquuq badan oo leedahay waxey ku xiranyihin inaad diiwangashantahay iyo halka aad ka diiwaangashantahay. Waxeey ahaan karaan xaq u lahaanshaha lacagta kaalmada carruurta iyo kaalmada kirada guriga, halka aad cashuurta ka bixineysid iyo meesha aad ka codeyneysid. Degmo kasta ayadaa qorsheysata howlaheeda iyadoo eegeysa tirada dadka degan meesha. haddii aad bedelatid ciwaan guri waa inaad u sheegtaa Hey'adda laant asocdaalka hal isbuuc markaad guurtid kaddib.

Warbixin ku saabsan diiwaangaliska dadweeynaha ka akhriso bogga internetka ee Hey'adda cashuuraha:
www.skatteverket.se/folkbokforing

Cadeeynta shakhsiga

Cadeeynta shakhsiga waa waraaqad muujineeyso macluumaadkaada ka diiwangashan Hey'adda canshuuraha, sida magac, ciwaan guri iyo xaalkaada xaasnimo. Waxaad cadeeynta shakhsiga u baahan tahay tusaale ahaan marka aad qaadaneysid liisinka. Waa muhiim in la ogaadaa in caddeeynta shaqhsiga aan loo isticmaalin karin inaad caddeyso qofka aad tahay.

Haddii aad uu baahato cadeeynta shakhsiga waxaad ka dalban kartaa bogga internetka Hey'adda canshuuraha ama mid ka mid ah xafisyadeed. Waa sahlan tahay in aad hesho waraaqada cadeeynta shakhsiga marka aad uu baahato.

Kaarka aqoonsiga

Id-kort waxaa laga soo gaabiyay identitetskort (kar aqoonsi). Waxaad isticmaaleysaa kaarka aqoonsiga markaad da'daada caddeyneysid iyo marka aad aqoonsigaaga caddeyneysid tusaale ahaan markaad daawo ka dooneysid farmashiiyaha ama markaad dano ka leedahay bagiga. Waxaad kaarka aqoonsiga ka dalban kartaa xafiiska adeegga Hey'adda cashuuraha. waxuu joogaa 400 karoon inaa ddalbatid waxuuna shaqeynayaa shan sano. Warbixin ku saabsan xafiisyada sameeya kaarka aqoonsiga ka akhriso bogga internetka ee Hey'adda cashuuraha.

Si aad u dalbato kaarka aqoonsiga waa inaad degantahay Iswiidhan, da'aada eey tahay 13 sano iyo inaad caddeyn kartid qofka aad tahay. Haddii aad 18 ka hooseeyso waa inaad heeysataa ogalaanshaha qofka xanaanadaada mas'uulka ka ah si aad uu hesho kaarka aqoonsiga. Qofka xanaanada ka mas'uul ah waa qof dhanka sharciga mas'uuliyad uga saaran tahay canuga da'diisa ka hooseeyso 18 sano.

Waxaad caddeyn kartaa qofka aad tahay haddii wadatid kaar aqoonsi oo sax ah ama haddii uu kula socdo qof ku yaqaan oo caddeyn kara inaad adiga adiga tahay. Qofka waxuu tusaale ahaan noqon karaa ninkaada/xaaskada, waalid, walaal ama canug weeyn. Marmarka qaarkood shaqo dhiibaha ama qof kale oo ka socdo Hey'ad dowladeed oo si fiican ku garanaayo ayaa noqon karo caddeeye.

Warbixin dheeraad ah oo ku saabsan qofka ku caddeyn kara waxaad ka akhrisaa bogga internetka ee Hey'adda cashuuraha: www.skatteverket.se

Kaarka aqoonsiga oo eey sameeyso Hey'adda cashuuraha waa kaar aqoonsi oo ka shaqeynaya Iswiidhan gudaheed. Kaarkaas aqoonsi oo eey sameysay Hey'adda cashuuraha uma isticmaali kartid baasaboora ahaan markaad dibadda u safreysid. Haddii uu kaa dhumo kaarkaada aqoonsiga waa inaad wacda 020-32 32 62 kadibna aad iska xirtaa. Markaas qof kale ma isticmaali karo. Haddii uu kaarka kaa dhumo waa inaad booliska u sheegtaa.

Cadeeymada aqoonsiga Iswiidhan ansaxeeyso

Cadeeymada aqoonsiyeed ayaa la ansaxaya

- kaar aqoonsiga Hey'adda canshuuraha
- liisin iswiidhish
- kaark aqoonsi ee saaran tahay calaamada-SIS oo uu saaray bangi, adegga qasnada ama soo saartay hey'ad dowladeed
- kaar shaqo ee soo saartay hey'ad dowladeed
- kaarka aqoonsiga ee qaranka iswiidhan
- baasaboorka iswiidhishka ee gaduudan
- baasaboora dalalka midowga yurub ee la soo saaray 1 Sebtembar 2006-dii kadib
- baasaboora ka socdo Norway, Iceland, Switzerland ama Liechtenstein oo la soo saaray 1 Sebtembar 2006-dii kadib.

Kaarka-aqoonsiga

Masawirqaade:
Hey'adda
canshuuraha

Sharci deganaansho laakin aadan laheyn caddeyn aqoonsi oo sax ah

Qofka leh sharci deganaansho ee laakin aadan heeysan cadeeyn aqoonsi oo la ansaxay ama heeysto qof ku cadeeyn karo, waxaad si kastaba heli kartaa kaarka aqoonsiga. Hey'adda canshuuraha waxeey warbixintaada uu bardhigeysaa warbixinta taalo Hey'adda socdaalka. Waxa loo bardhigaayo waa magacaada, dhirirkaada, masawirkaada, saxiixaada, dokumentiga safarka iyo cadeeynta heesashada sharci deganaansho. Waxaad uu baahan tahay in aad muujiso baasaboorka iyo cadeeynta heesashada sharciga deganaanshaha. Haddii aadan heeysan baasaboorka waxaad muujineysaa lee cadeeynta heesashada sharciga deganaanshaha. Haddii aad dooneeyso in aad habkaan uu xoojiso aqoonsigaada waxaad ka warameesaa markii aad codsaneeyso kaarka-aqoonsiga.

Ceeymiska bulshada ee guud

Ceeymisyada bulshada waa qeeyb muhiim ah oo ka tirsan bulshada dalka Iswiidhan. Waxuu difaac dhaqaale siiyaa qooyiska iyo caruurta, qofka naafaha, waayeelka iyo marka ee jiro iyo dhaawac shaqo yimaado.

Hey'adda qasnada ceeymiska ayaa go'aamiso haddii aad xaq u leedahay ceymis bulsho. Hey'adda qasnada ceeymiska waa hey'ad dowladeed. Sido kale Hey'adda qasnada ceeymiska ayaa lacagahaas soo dirto. Hey'adda hawlgabka ayaa soo dirto lacagta howlgabka iyo taageerada dhaqaale ee waayeelka.

Marka koobaad aad kaalmo ka codsaneeysid Hey'adda qasnada ceeymiska waxeey baaritaan ku sameeyneysaa haddii aad xaq uu lee dahay kaalmada. Kaalmada nuuca aad ka codsan karto Hey'adda qasnada ceeymiska, tusaale ahaan halkaan ee ku soo socdaan:

Kaalmada kabida iijaarka

Haddii dakhligaadu yaryahay oo aadna Iswiidhan ku diiwangalsantahay waxaad xaq uu lahaan kartaa in aad caawinaad kirada uga hesho Hey'adda qasnada ceeymiska. Waxaa loo yaqaan kaalmada kabida iijaarka. Qofka carruur leh wuxuu xaq ku leeyahay in uu Lacagta kabida iijaarka codsado. Haddii aad heli karto kaalmo iyo inta aad heli karto waxeey ku xirantahay inta qof ee reerkaada ka kooban yihiin.

Sawir: Johnér

Waxeey kale oo ku xiran tahay heerka iijarka iyo inta lacag ee in soo gasho. Sido kale qofka uu dhaxeeyo 18 iyo 28 sano waxuu xaq uu yeelan karaa kaalmada kabida iijaarka. Waa muhiim in aad uga waramto Hey'adda qasnada ceeymiska haddii uu dakhliga wax iska badalo. Haddii kale waxaa waajib kaaga saarmi karaa in aad lacag celiso.

Kaalmada loogu tala galay waalidka

Waxaa jirta lacag kaalmo oo loogu tala galay qofka waalidka ah ama noqon rabo waalid. Waxaad xaq uu lee dahay in aad hesho lacagta uurka haddii aad canug sugeeysid oo aad ka shaqeeysa shaqo culus aadna badali karin hoowlaha culus.

Markii aad hesho caruur waxaad lacagt uu lee dahay lacagta fasaxa waalidka iyo lacagta fasaxa waalidka ee ku meel gaarka ah. Lacagta fasaxa waalidka waxeey xaq kuu siineysa lacag aad 480 maalmod ku heleeysid guri la jooga canugaada. Sido kale waxaad xaq uu lee dahay in aad lacag hesho marka aad ka maqan tahay shaqadaada si aad uu canugaada uu la joogto marka uu jiran yahay. Taasi waxeey khuseeysaa ilaa uu canuga ka gaaraayo laba iyo toban sano.

Waalidiinta dhamaantood waxeey xaq uu lee yihiin lacagta caruurta. Waa lacag dhan 1250 karoon oo bil kasto loogu tala galay canuga ilaa uu ka gaaraayo 16 sano. Haddii aad lee dahay hal canug ka badan, lacag dheeraad ah ayaa la socoto lacagta caruurta. Waxaa lagu magacaabaa lacagta caruurta ee dheeraadka ah. Haddii aad isla wadaagtaan qaadidda mas'uuliyadda sharciyeed ee cunuga adiga iyo waalidka kale markaas waa qeybsaneysiin lacagta taageerada carruurta.

Haadii aad qabto canug naafo ah waxaad xaq uu lee dahay lacago kala duwan. Waalidka canuga naafo ah waxeey codsan karaan lacagta daryeelka canuga.

Ku noolashada itaaldarrada

Qof naafo ah waa qof qabo cudur ama dhaawac keenaayo in uu baahan yahay taageero dheeraad ah.

Qofka sidaas ah waa in isku fursada uu ulhaadaa noloshabulshada ee dadka kale. Tusaale ahaan caruurta naafa ah waa in ee sida caruurta kale uu helaan xanaanada-caruurta iyo dugsi dhigashada.

Waxaa jiro sharciga LSS oo ah sharci taageera iyo caawinaad xaq uu siinaayo qofka naafaha ah. Taageerada waxeey tusaale ahaan kartaa qof kuugu caawiyo si aad uu fulin laheeyd hawlqabadkaada maalmeed. Waxaad sido kale heli kartaa lacag (lacagta naafada) haddii naafanimada ee tahay mid keeneeyso kharashyo dheeraad ah ama haddii aad tusaale ahaan uu baahan tahay taageero si aad wax uu shaqeeyo ama dugsi waxbarasho dhigato. Waxaad lacagta naafada (handikappersättning) laga codsadaa Hey'adda qasnada ceeymiska (försäkringskassan).

Sawir: Johnér

Waxuu LSS taageero ku heli kartaa haddii aad qabto garad dhimasho, xanuunka autism ama dhaawacyo jireed ama maskaxeed. Qofka qabo canug naafao ah, waxuu heli karaa lacagta kaalmada daryeelka (vårdbidrag). Haddii aad qabto su'alooyin ku saabsan naafanimo, waxaad la hadleeysa xafiiska degmada bulshada ee degmadaada.

Adeega raacida

Haddi ee dhibaato kuugu tahay in aad kaligaa safarto ama raacida gaadiidka-dadweeynaha (basaka iyo tareemada) waxaad heli kartaa adeega raacida (färdtjänst). Waxaa markaas raaceeysaa taksi ama bas yar. Degmada ayaa go'aan ka gaareeyso haddii aad heli karto adeega-raacida.

Haddii aad jirato ama aad tahay qof naaf ah

Haddii aad jirato marka aad shaqeeyneeyso waxuu shaqo dhiibahaada bixinaa mushaar jiro mudo 14 bari ah. Waxii ka danbeeyo waxaad lacagta ka heleeyso Hey'adda sanduuqa ceeymiska. Waxa lagu magacaabaa lacagta jirada.

Haddii aadan waqti buuxo cudur awgiis uu shaqeeyn karin ama haddii aad qof naaf ah tahay waxaad lacag ka heli kartaa Hey'adda qasnada ceeymiska.

In aad la xariiro hey'adda qasnada ceeymiska

Hey'adda qasnada ceeymiska waxeey lee dahay xafiis aad aadi karto haddii aad qabto SU'AAL. Marmarka qaarkood waa in aad waqti ka balansataa. Waxaad warbixin dheeraad ah ka heleeyso bogga: www.forsakringskassan.se

Haddii aad go'aanka Hey'adda sanduuqa ceeymiska uu aragto in uu qaldan yahay waad ka dacwoo kartaa. Ka dacwooshada waa in qofka uu soo qortaa, waana in uu sameeyaa mudo labo bilood gudaheed ah laga bilabaa marka go'aanka la gaaray. Waxaad ka dacwooshada uu direeysaa maxkamada maamulka laakin marka hore baqshada waxaad uu dirtaa Hey'adda qasnada ceeymiska. Sababtuna waxeey tahay si Hey'adda qasnada ceeymiska uu hesho fursad ee ku badasho go'aankeeda. Haddii Hey'adda qasnada ceeymiska ee san badalin go'ankeeda, waxeey ka dacwooshadaada uu gudbineeysaa maxkamada maamulka.

Taageero dhaqaale

Taageerada dhaqaale waa qeyb ka mid ceeymiska adeegga bulshada kuwaasoo eey degmooyinka mas'uul ka yihiin.

Waxaad taageeradaas dhaqaale ka dalban kartaa xafiiska adeegga bulshada ee degmadaada waa haddii aad isaga filneyn masruufkaada. Warbixin dheeraad ah oo arrintaan ku saabsan waxaad ka heleysaa qeybta "Sidaan ayey degmadaadu u shaqeysaa" waxeyna qeyb ka tahay cutubka 2.

Waxbarashada dadka waaweeyn

Iswiidhan caadi ayee ka tahay in qof weeyn uu waxbarasho dhigto. Dad badan ayaa waxbarasho dhigto si ee ugu hormaraan shaqadooda ama uu badashaan shaqo. Dad badana waxeey waxbarasho uu dhigtaan ayagoo taasi uu arko in ee tahay mid hami leh hadana jecel in wax cusub ee bartaan. In ee arrin fiican tahay ayaa loo arka waxbarasha si socoto - waxaa loo yaqaan waxbarasho nolosha dhan socoto.

Xafiiska jiheynta waxbarashada

Haddii aadan hubin waxa aad dhiganeeyso waxaad u tagi kartaa Xafiiska jiheynta waxbarashada. Waa xafiis dadka waaweeyn ka heli karaan talo ku saabsan waxbarasho iyo shaqo kala duwan. Xafiiska jiheynta waxbarashada waxuu inta badana ku yaal dugsiyada dadka weeyn ee degmadada ku yaalo. La xariir degmadaada si aad uu hesho warbixin dheeraad ah.

Dadka waaweeyn waxeey Iswiidhan kuu lee yihin fursado-waxbarasho oo kala duwan.

Masawirqaade: Colourbox

Xafiiska jiheynta waxbarashada waxaa kala kaa caawin karaan:

- in aad shahaado ka dalabto waxbarashadaada
- in aad codsato barnaamij waxbarasho kala duwan iyo koorsooyin
- in aad hesho warbixin ku saabsan waxa aad uu baahan tahay si aad soo gasho barnaamij waxbarasho ama koorso
- in aad hesho warbixin kale oo ku saabsan waxbarasho

Xarunta jiheynta waxbarashada (Väglädningscentrum)

Haddii aad ka yar tahay 20 sano, waxaad caawinaada doorasho waxbarasho ka heli kartaa xarunta jiheynta waxbarashada. Caawinaadda aad halkaa ka heli karto waxaa ka mid ah:

- in aad kala hadasho waxbarashada ama xirfadda aad dooneyso in aad doorato
- in aad hesho warbixino ku saabsan waxbarashooyinka xirfadaha
- warbixino ku saabsan waxbarashooyinka dalalka kale

Af-iswiidhishka loogu talagalay ajnebiga - SFI

Af-iswiidhishka loogu talagalay ajnebiga, sfi, waxa weeye barasho asaasi ah ee afka iswiidhishka oo loogu tala galay dadka waaweyn oo uusan iswiidhishku ahayn afkooda koowaad. Waxaad sfi dhigan kartaa saacado buuxa ama saacado yar. Waxbarashadu waa lacag la'aan.

Waxbarashada sfi waxeey lee deehay qeeybo kala duwan, waxeeyna ku xiran tahay waxbarashadaadi hore. Tusaale ahaan waxaa jiro waxbarasho sfi oo qofka loogu diyaarinaayo xirfad. Waxaana jiro sfi loogu tala galay dadka soo dhigtay jaamacad ama dugsii sare.

Waxaad xaq uu leedahay in aad waxbarashada iswiidhishka loogu tala galay ajnebiga, ka qayb qaadatid laga bilabaa sanadka aad buuxisay 16 sano. Laakin waxaa caadiyan ah in dadka ka yar 20 sano ay ku badashaan inay wax ka bartaan dugsiga sare. Marka aad codsanaysid SFI waxaad soo qaadanaysa kaarkaaga-aqoonsiga, liisan ama baasaboort.

Sawir: Johnér

Waxbarashada dadka waaweyn ee degmada - Komvux

Komvux waa dugsi ay dadka waaweyni ku bartaan maadooyinka lagu dhigto dugsiyada hoose-dhexe. Waxaa lagu magacaabaa **waxbarshada asaasiga ee dadka waaweyn**. Haddii aadan horay u soo dhigan dugsiya hoose-dhexe ama waxaad xaq u leedahay in aad waxbarashadaas mid u dhiganta ku barato waxbarshada asaasiga ah ee dadka waaweyn.

Sido kale waxaad komvux ku dhigan kartaa isla maadooyinka lagu dhigto dugsiya sare ee caadiga ah. Waxaa lagu magacaabaa **waxbarashada dugsiya sare ee dadka waaweyn**. Haddii aadan dhigan waxbarasho uu dhigato waxbarshada dugsiya sare ee iswiidhan, waxaad dhigan kartaa waxbarshada dugsiya sare ee dadka waaweyn.

Komvux waxuu lee yahay waxbarasho aad dhigan karto dugsiya sare kadib. Waxaa tusaale ahaan jiro **waxbarasho xirfadeed**. Waa waxbarasho xirfadeed oo loogu tala galay dadka waaweyn. Haddii aad dugsiya sare ku dhigato komvux waxaad si codsan kartaa jaamacad. Waxbarshada komvux waa ka dhaqo badan tahay waxbarashada caadiga ee dugsi hoose-dhexe iyo dugsiya sare. Waa in aad si

gaar ah uu go'aamisid sida aad uu qorsheeyn la heeyd waxbarashada. Waxaad dhigan kartaa maalin ama habeen. In kombux la dhigto waa lacag la'an laakin adiga ayaa iska bixinaayo kharashka buugaagta iyo qalabka waxbarashada. Haddii aad ka weeyn tahay 20 sano, aadna dhigato ugu yaraan boqolkiiba 50 waxaad lacagta kaalmada ardayda iyo lacagta deeynta ardyda la dalban kartaa Hey'adda kalmada dhaqaale ee ardayda (Centrala studiestödsnämnden, CSN).

Sido kale waxaa jirto waxbarasha dadka waaweeyn ee loogu tala galay dadka eey wax uu dhiman yihiin ama qabo carqalado kale oo dhanka maskaxda ah. Waxbarashada nuucaas ah waxaa lagu magacaaba **särvux**.

Dugsiyada waxbarashada bulshada

Dugsiga waxbarashada bulshada (folkhögskola) waa dugsi loogu tala galay ardayda waaweeyn. Waxaad halkaas ku dhiganeysaa koorsooyin ah heer dugsi hoose-dhexe iyo dugsi sare ama waxbarasho xirfadeed oo heer dugsi sare ah. Dugsiyo badan oo ka mid ah kuwaan waad degnaan kartaa adigo waxbarasho ku dhiganaayo. Dugsiyada waxbarashada bulshada waxaa ku baran kartaa koorsooyinka kala duwan:

- Koorsooyinka guud ayaad dhigan kartaa badalka dugsiga sare iyo marmarka qaarkood dugsiga hoose-dhexe. Waxaad halkaa wax ku baran kartaa sannad ilaa afar sano ayadoo la fiirinaayo waxbarashadaadi hore. Xawliga waxbarashaduna waa deggan tahay kan komvux.
- Koorsooyin gaar ah waa koorsooyin loo ku jiheeyan maado gaar ah. Waxaad tusaale ahaan dhigan karta heesaha ama farshaxanka. Sido kale waxaad dhigan kartaa shaqo gaar ah barashadeed tusaale ahaan hogaamiyaha guriga xilliga firaaqada ama kalkaaliyaha daryeelka.
- Af-iswiidhishka loogu talagalay ajnebiga Waxaad dugsiga waxbarashada bulshada ku baran kartaa koorsooyin SFI ah.

Dugsiyada waxbarashada bulshadu ayaa go'aan ka gaaraya qofka halkaa wax ku baranaya. Dugsiyada waxbarashada bulshadu waxay leeyihiin nidaam shahaado oo u gaar ah. Waxbarashada dugsiyadaan waxay ku siinayaan waxbarasho asaasi ah oo aad ku bilowdo jaamacadaha. Taas micneheedu waa in aad ka heleyso aqoonta aad u baahan tahay si aad wax ugu barato jaamicadaha.

Waxbarashooyinka xirfadeed ee heer jaamacadeed (YH-utbildning)

Waxbarashooyinka xirfadeed ee heer jaamacadeed waa waxbarasho lagu beddeli karo waxbarashooyinka dhaadhee ee jaamicadaha. Waxbarashooyinka xirfadeed ee heer jaamacadeed waxeey badal ka u noqon kartaa waxbarashooyinka jaamacadeed ee ka mudo dheer. Inta waxbarashadu socoto waxay ardaydu xiriir dhow la leeyihiin shirkadaha ayagoo ku shaqo tabooranaayo/LIA (waxbarasho shaqada lagu baranayo).

Waxbarashada lagu dhigo dugsiyada xirfadeed ee heer jaamacadeedka ah waxeey xariir dhow la lee yihiin suuqa shaqada. Ula jeedada laga lee yahay waa si uu ardaya dhaqso shaqo ugu helo markuu dhameeysto waxbarashada. Qeeybo ka mid ah waxbarashooyinka xirfadeed ee heer jaamacadeedka, waxeey soo bandhigaan iswiidhishka oo ku jiheeyan xirfad shaqo oo leh taageero dheeraad ah. Waa taageero loo fidinaayo qofka aan af iswiidhish uu aheeyn afkiisa hooyo. Haddii aad dooneyso in aad wax dheeraad ah ka ogaato waxbarashooyinka xirfadeed, la xiriir Hay'adda waxbarashada xirfadeed ee jaamacadaha www.myh.se

Sii aad uu dhigato waxbarasho xirfadeed ee heer jaamaceedka ah waa in aad aqoon asaasi uu lee dahay dhigashada jaamacadaha. Taas mecaheed waa in aad shahaado uu heeysato maadooyinka la iska doonaayo si aad uu dhigato jaamacad.

Jaamacadaha iyo kulliyadaha

Dalka Iswiidan waxaa ka jira jaamacado iyo kulliyado. Farqiga u dhexeeya waa in jaamacaddu waajib ku saaran yahay in ee lahaadaan waxbarashada cilmi-baarista halka kulliyadaha ee san ku qasbaneeyn. Waxbarashooyinka jaamacadaha iyo kulliyaduhu waa isku dhibco iyo imtixaan. Ugu yaraan hal jaamacad ama kulliyad ayaa ku taalo gobol kasto.

Barnaamijyo waxbarasho ama koorsooyin madaxbannaan

Barnaamijka waxbarashada waxaa ku jira koorsooyin badan oo marka danbe horseeda qalinjebin. In la qalinjebiyo micneheedu waa in dhammaan imtixaanadii lagu gudbay oo sidaas lagu dhammaystay waxbarashadii. Waa in aad dhigataa koorsooyinka barnaamijka badankood. Laakiin waxaa jira koorsooyin uu qofku uu dooran karo. Si aad

Sawir: Johnér

ugu qalinjebisid dhakhtarnimo, aqoonyahan arrimaha bulshada, garyaqaan ama inginyeernimo, waa in aad raacdaa oo dhameeysaa barnaamijka waxbarshada kuu dhigan. Haddiise aad dhiganeyso koorsooyin madaxbannaan, adiga ayaa dooranaaya koorlada aad dooneyso iyo habka aad u baraneyso. Haddii aad dhiganeyso waqti buuxa, waxaad sannadkii dhiganeysaa 60 dhibco jaamacadeed.

Waxa loo baahan yahay in jaamacad lagu bilaabo

Si aad u dhigato waxbarshada asaasiga ah ee jaamacadeed waa in aad haysataa aqoon asaasi ah. Mararka qaarkood waxaa loo baahnaan karaa aqoon gaar ah. Taasi mecaheed waa in ad soo dhigatay koorsooyin dugsi sare oo gaar ah si aad uu soo gasho waxbarsho jaamacadeed oo gaar ah.

Shuruudaha aqoonta asaasiga ah waxaa ku soo baxaya:

- qofka haysta shahaadada dugsiga sare ama ku gudbay ugu yaraan boqolkiiba 90 imtixaanka waxbarashadaas
- qofka haysta shahaadada waxbarashada dadka waaweyn ee dugsiga sare ama ku gudbay boqolkiiba 90 imtixaanka waxbarashadaas
- qofka haysta waxbarasho iswiidhish ama shisheeye ah oo u dhiganta waxbarashada dugsiga sare iswiidhishka ama waxbarashada dugsiga sare ee dadka waaweyn, tusaale ahaan:
 - shahaadada dugsiyada waxbarashada bulshada isla markaana dhigtay koorsooyinka siinaayo aqoonsta asaasiga

- qofka habka u helay aqoon u dhiganta dugsiga sare ee iswiidhishka ama waxbarashada dugsiga sare ee dadka waaweyn
- qofka haysta shahaadada dugsiga ee Denmark, Finland, Iceland ama Norway
- qofka waxbarasho dalka gudahiisa ama dibeddisa ama khibrad xirfadeed ku helay aqoon uu ku bilaabi waxbarashada jaamacadda

Haddii aad heeysato shahaado shisheeye waxaa sido kale kuugu xirin shuraad ku saabsan in aad aqoon haboon uu lee dahay afka iswiidhishka iyo ingriiska.

Aqoomaha gaarka ahi waa kala duwanaan karaan taasoo ku xiran hadba waxbarashada la doonayo. Warbixin ku saabsan aqoomaha gaarka ah oo la isaga baahan yahay, waxaa laga heli karaa jaamacadda waxbarashadaas lagu dhigo.

Qiimaha waxbarashada jaamacadaha

Hoowlaha jaamacadeed badankeed waxaa lagu maalgaliyaa lacagta dowlada.

Sidaas darteed ayee waxbarashada jaamacadeed uu tahay mid lacag la'an ah laakin buugag iyo qalabka waxbarashada adiga ayaa iibsaneysa.

Ardayda booqshada ku joogo ee ka yimid dalal ka baxsan EU/ESS oo mudo xadidan waxbaranaayo, waa in waxbarashada iska bixiyaan.

Haddii aad dhiganeyso ugu yaraan waxbarasho saacado gaaban, boqolkiiba 50, waxaad xaq uu lee dahay in aad codsato lacagta kaalmada ardyda ama lacagta deeynta ardayda oo laga codsado Hay'adda kaalmada dhaqaale ee ardayda, (CSN).

Warbixin dheeraad ah

Waxaad warbixin dheeraad ah oo ku saabsan waxbarashada jaamacadaha, kuna qoran afafka kala duwan ka akhrisan kartaa bogga internetka: www.studera.nu. Haddii aad dooneeyso warbixin dheeraad ah oo ku saabsan nidaamka codsiga jaamacadaha waxaad ka akhrsian kartaa bogga internetka: www.antagning.se

Qiimeynta

Micneheeduna waa in la qiimeeyo wax ay adag tahay in la cabbiro qiimahooda dhab ah. Markii la qiimeeyo waxbarashada ama aqoontada xirfadeed ee gaarka ah waxaa lagu magacaabaa qiimeeyn. In qiimeeyn lagu sameeyo waxbarashadaadii hore ama khibradahaada xirfadeed waxeey muujin kartaa in aad lee dahay aqoon uu dhigato mid lagu dhigo koorsooyinka Iswiidhan. Waxaa lagu sameeyaan karaa qiimeeynta aqoonta shaqada ayadoo lagu qiimeeynaayo aqoontaada laguna la yeelanaayo wadahal hadana laga qaadaayo imtixaan. Waxaa qiimeeynta lagu sameeyaa shaqooyinka tusaale ahaan, shaqooyinka dhismaha, daryeelka, warshadaha, gaadiidka iyo guriyaha/ maqaayadaha.

Qiimaynta shahaadooyinka waddamada kale laga keensaday

Haddii aad haysato shahaado waxbarasho sare aad dibada kala timid, waxaa waxbarashadaada kuu qiimayn kara guddiga jaamacada iyo waxbarashooyinka sare (Universitets- och högskolerådet). Qiimeynta waa lacag la'an. In dheeraad ah ka akhriso bogga internetka: www.uhr.se.

Xirfadooyinka qaarkood waxaa nidaamiyaya sharciga Iswiidhan. Waxeeyna lee yihiin shuruudo lagu buuxinaayo si looga shaqeeyo xirfadaas, shuruuda waxeey ahaan kartaa in loo heeysto shahaadadada xirfada. Si looga shaqeeyo xirfad nuucaas ah waa in qofka uu ogalaansho ka codsadaa Hey'adda dowladeed oo ka mas'ul ah xirfadaas. Tusaale ahaan, dhakhtarada ama kaalkalisada caafimaadka waa in ogalaansho ka codsadaan Hey'adda maamulka bulshada (Socialstyrelsen). Xirfadaha waxbarashadana waa in qofka ogalanshada ka dalbada Hey'adda dugsiyada (Skolverket).

Turjumidda shahaadooyinka ajnebiga

Si shahaadooyinka aad dibedda kala timid laguugu qiimeeyo, waa in lagu turjumaa af-iswiidhish. Turjumudaa waa in uu sameeyaa turjumaan shaqada khabiir ah. Xafiiska shaqada marmarka qaarkood waxuu ka caawini karaa in shahaadooyinka lagu turjumo. Haddii shahaadooyinkaasi ku qoran yihiin af-ingiriis, af-faransiis, af-jarmal, af-isbaanish ama afafka waqooyiga Yurub, markaas loo ma baahna in la turjumo.

Kaalmada dhaqaale ee ardayda

Kaalmada dhaqaale ee ardaydu waxay isugu jiraan deeyn iyo deeq la siiyo ardayda waxbaraneysa. Kaalmada dhaqaale waxey u qeybsantaa qeyb deeq ah iyo qeyb deyn ah. Qeybta deeqda adigaa iska leh laakiin qeybta deynta waa inaad soo celisaa iyadoo eey ribo la socoto. Marka aad dalbaneysid waxaad dooraneysaa haddii aad rabtid deyn ama haddii aadan rabin. Waxaad bixineysaa lacagta deynta ah lix bil kadib marka aad qaadato qeybta ugu dambeyso, waana waqtiga ugu dhaqsiyaha badan ee la bixin karo. Haddii aad carruur leedahay lacag dheeraad ah ayaad heleysaa.

Caadi ahaan waxaad lacagtaas xaq u leedahay haddii aad heysatid sharciga deganaashaha waddanka (PUT). Xaq waxaad kaloo u lahaan kartaa haddii eey Laanta socdaalka ku siiso sharci degenaasho sababa la xiriira inaad magangelyo doon tahay, inaad gabbaad u baahnaato ama xaalado kale oo lagu siin karo sharci degenaasho. Waad heli kartaa haddii xattaa deganaashahaaga uu waqti ku xiranyahay xattaa. Waa inaa dbuuxisaa shuruudaha kale ee lacagta waxbarashada lagu helo, tusaale ahaan in waxbarashada aad dhiganeysid eey xaq kuu siineyso kaalmo lacag waxbarasho.

Qofka ku jiro boroseeska magangelyo dalabka ah xaq uma laha in CSN eey kaalmo siiso. Warbixin dheeraa dah waxaa laga heleyaa: www.csn.se

Wakhtiyada firaaqada iyo ururrada bulshada

Waqtiga firaaqada waxaa lagu magacaabaa waqtiga aad fasaxa ka tahay shaqada iyo waxbarashada. Iswiidan wacaa caado ka ah ka qeeyb-qaadashada urur. Waxay ku jiraan urur-bulshadeed ama waxay leeyihiin waxyaalo ay xiiseeyaan xilliga firaaqada. Ururada-bulshadeed waxaad ku baran kartaa dad jecel waxa aad jeceshahay. Isla markaana waxaad badsan kartaa la xariirka dadka ku nool bulshada Iswiidhan. Mar haddaad dalka ku cusub tahay, waxeey ka qeeybqaadashada urur fursad kuu siin karaa in aad hesho saaxiibo cusub oo aad dhaqso afka iswiidhishka ugu barato. Arimaha bulshada ee muhiimka ahna waxaad uga howl gali kartaa ururo.

Iswiidhan waxaa ka jirto xuriyada-urureed Taas qeeyb muhiim ah ayee ka tahay bulshada demoqraadiga ah. Xuriyada-urureed mecaheed waa in dadka dhamantood xaq uu lee yihiin in ee asaasaan urur. Dad isku hami leh ama isku cid ka soo jeedo waxeey furan karaan urur.

Waxaa jiro ururo badan, tusaale ahaan, ururada isboortiga, ururada dhaqanka iyo heesaha iyo ururo diimeed. Hoowsha lagu qabto ururka waa mid tabruc ahaan loo qabto oo aan mushaar lagu qaadan.

In urur la dhiso

Marka urur la dhisaayo waa in uu ururka yeeasha guddi. Guddiga waxuu soo gudbinaa talooyin ku saabsan nidaamyada lagu maamulaayo ururka. Nidaamyada waxaa lagu magacaaba xeerka ururka. Ururada waxaa badanaa laga diiwaangaliyaa Hey'adda canshuuraha oo uu soo saarto lambar urur. Inta badanaa ururada waxeey lee yihiin koontobangi ama nambarka Plusgiro.

Xariirka ururada kala duwan

Haddii aad dooneeyso in aad ka qeeyb gasho urur, ama aad dhisto urur ama aad lacag uu dalbaneysid ururkaada waxaad la xariiri kartaa degmadaada. Waxaa degmada tusaale ahaan ku oolaan karo xafiiska maamulka wakhtiga firaaqada (fritidsförvaltninge) oo caawiyo ururada.

Sida loo billaai karo iyo sida loo maareeyo urur jaaliyadeed waxaad ka akhrisan kartaa bogga internetka **www.verksamt.se**. Halkaas waxaad ka heli kartaa warbixinno ka socda Hey'adda shirkadaha, Hey'adda cashuuraha iyo Hey'adda dhaqaale kobcinta.

Ururada ajnabiga

Urur ajnebi wuxuu noqon karaa urur ka howl gala sidii dadka isku meelaha ka yimid ay isku la kulmi lahaayeen dalka cusub. Ururada ajnabiga waxeey caawinad fiican uu noqon karaan soo galooytiga cusub si ee uu fahmaan bulshada Iswiidhan.

Ururada dhaqanka

Urur dhaqan waxuu ahaan karaa urur isku keenay dad ka helo ciyaar ama riwaayad ama heeso gaar ah. Sido kale waxuu noqon karaa urur isku keeno dad ka soo jeedo isku cid iyo dhaqan.

Waayelo heesaayo

Masawirqaade: Colourbox

Urrrada samafalka

Urrrada samafalku waxay ku dadaalaan sidii loo beddeli laha oo loo horumarin lahaa bulshada.

Ururka samafalka waxaa kaloo mararka qaarkood loo yaqaan ururrada tabaruca ah ama Non Governmental Organizations, NGOs Ururo badan oo noocaan ah ayaa ka hawlgala meelo badan Iswiidhan ku yaal. Qaarkoodna waxay joogaan dalal kale.

Hoos waxaa ku qoran dhawr ka mid ah ururrada samafalka dalka ku yaalo Iswiidhan:

Laanqayrta Cas (Röda korset) waa urur caalami ah oo ka jira dunida oo dhan. Meelaha qaarkood waxaa looga yaqaan bisha cas. Wuxuu ururka Laanqayrta Cas dadka ka caawin karaa in loo baadigoobo dad dadkoodii xiriirka ku kala go'ay dagaalo, iska horimaad ama masiibo kedis ah.

Ururka Laanqayrta Cas waxuu degmooyinka kala duwan kuu lee yahay hoowlo haboon uu gaar ah meeshaas. Howlaha waxeey ahaan karaan caawinaada-layliga, ama hoowlo loogu tala galay qofka ku cusub Iswiidhan. Ururka Laanqayrta Cas Iswiidhan waxuu degmooyin badan ku lee yahay xarumo daryeeled oo loogu tala galay dadka dagaal iyo jirdil ku soo dhaawacmay.

Sawir: Johnér

Ururka Badbaadada Carruurta (Rädda barnen) waa urur caalami ah oo ka shaqeeya xuquuqda carruurta dalka Iswiidhan iyo dalalka kale.

Ururka Dhallinyarada Kirishtaanka (KFUM) waa qayb mid ah ururka caalamiga ah ee YWCA-YMCA. Waxeey inta badanaa hoowlo uu hayaan dhallinyarada dalka ku cusub. Qof ururka ka socda ayaa isu keenaa dhallinyarada si ay u wada aadaan shaleemo, riwaayad ama uga qaybgalaan cayaar isboorti ah.

Ururka caawinaada gaarka ee shakhsiga (IM) waa urur caalami ah oo Iswiidhana ka hoowl galo. Waxuu ururka dalka ka qabtaa hoowlaha is-dhexgalka iyo ka tirnaanshada bulshada.

Ururo siyaasadeed

Haddii aad xiiseeyso siyaasad waxaa ka qeeyb gali kartaa xisbi siyaasadeed ama hey'ad kale oo siyaasadeed. Ururada siyaasadeed badankood waxeey lee yihiin qeeyb loogu tala galay dadka waaweeyn iyo qeeybo dhaliyaro.

Ururo kale

Ururo kale oo badan ayaa jiro. Waxaa jiro ururo dabiicaadeed iyo xayawaano, ururo bey'adeed ama urur diimeed. Sidoo kale waxaa jiro ururrada hoowlgabka oo ka shaqeeyo danaha dadka hoowlgabayaasha ah.

Ururrada bulshada - Iswiidhan dhaqan uu lee dahay

Urur bulsho wuxuu noqonayaa dad badan oo isu tegay si ay wax uga shaqeeyaan, sida ka caagganaanta khamriga ama bey'adda. Ururrada bulshadu waxay Iswiidhan ka soo jireen muddo dheer. Urur bulsho badanaaba waa urur dalka meelo badan uga yaal. Ururrada bulshadu aad ayey muhiim u ahaayeen Iswiidhan qarnigii 1800-aad iyo 1900-aad. Xiligaas dad badan ayaa u dagaalamayay xuquuqdooda aadanimu iyo sidii loo heli lahaa bulshi dimoqraadi ah.

Ururrada ugu waaweyn waxaa ka mid ahaa ururrada ka caagganaanta khamriga, ururrada kaniisadaha madaxabannaan iyo ururrada shaqaalaha. Ururka ka caagganaanta khamriga ayaa ugu horeeyay. Waxay u shaqaynayeen sidii dadku u yaraysan lahaa cabbida khamriga. Ururka kaniisadaha madaxabannaan waxay ahaayeen urur bulsho oo masiixi ah. Horay ahaantii waxeey u dagaalami jireen waxaa ka mid ahaa in dadka dhamaantood helaan xaqqa codeeynta. Ururo bulsho oo badani waxay u dagaalamayeen sidii dadka oo dan u heli lahaayeen waxbarasho. Maanta waxay ururo bulshadeed badani ka shaqeeyaan arrimo siyaasadda la xiriira. Waxaa kaloo jira ururo bulshadeed isku beddelay oo hey'ado, sida khasnadda shaqala'aanta, a-kassan. Dhaqanka in si wadajir ah loogu shaqeeyo isbeddel weli waa uu ka jira bulshada iswiidhishka. Maantana sidaas ayee ururo badan u shaqeeyaan.

Waxbarashada bulshada

Waxbarashada bulshada mecaheed waa in dhammaan dadka waaweyn lee yihiin waxbarasho guud. Dhammaan waxbarashooyinka lagu dhigo ururrada waxbarashada iyo dugsiyada waxbarashada bulshada ayaa waxaa lagu magacaabaa waxbarashada bulshada. Waxbarashada bulshadu waxay dalka Iswiidan aad ugu soo korortay in ka badan 100 sano ka hor. Maantana wali waa urur xoogan. Waxbarashada bulshada waxay muwaadiniintu ka helaan aqoon ay si firfircoon uga qaybqaataan hawlaha lagu dhisayo bulsho dimoqraadiga ah.

Ururrada waxbarashada

Ururrada waxbarashadu waa ururo qabanqaabiya waxbarashada dadka waaweyn. Waxaa jira ururo badan oo waxbarasho oo qabanqaabiya xalqad waxbarasho, barnaamijyo dhaqan iyo waxbarashooyin kale oo loogu

talagalay dadka waaweyn. Xalqada waxbarashada waxa weeye koorsooyin koox dad ah si wadajir ah ugu bartaan maaddo gaar ah. Tusaale ahaan waxeeyn noqon kartaa farshaxanka, muusikada, luuqadaha ama dhaqamada. ABF, Medborgarskolan, Folkuniversitetet iyo Studieförbundet Vuxenskolan waa dhawr ka mid ah ururrada waxbarashada. Sannad walba waxay ururrada waxbarashadu qabanqaabiyaan in ku dhow 300,000 oo xalqad waxbarasho. Waxaana wax ku barta in ka badan laba milyan oo qof.

Hagidda qaxootiga iyo adeegyo kale

Degmooyin iyo ururo samafal oo badan ayaa waxay ka shaqeeyaan sidii gacan looga geeyan lahaa isdhexgalka qaxootiga iyo ajnabiga cusub iyo dadka iswiidhishka ah. Fikrada ka dambeeyaa waa in ajnabiga iyo dadka iswiidhishka wada kulmaan waqtiga firaqada si ay isu bartaan oo khibradooyin iska warsadaan. Waxyaalah ay ka qaybqaataan waxaa ka mid noqon kara ciyaarta bowling, booqasho matxaf ama meelaha kaloo xiisaha leh. La xiriir degmadaada si aad u ogaato waxyaabaha la sameyn karo.

Xilliga firaqada caruurta iyo dhalinyarta

Goobaha xilliga firaqada

Waxaa degmooyinka ku yaal goob xilliga firaqada oo loogu tala galay dhallinyarada u dhexeyo labo-iyto-toban sano iyo 16 sano. Sido kale waxaa jiro goobo loogu tala galay dhallinyarada ka weeyn. Goobahaas waxay dhallinyaradu tusaale, ku daawadaan filimo isla markaana kula kulmaan

Sawir: Johnér

Sawir: Johnér

saaxiibadood. Mararka qaarkood waxaa laga qabanqaabiyaa koorsooyin lagu barto qoob ka ciyaarka, riwaayad jilidda iyo heesaha. La xiriir degmadaada si aad u ogaato waxa halkaa ka jira ama ka akhriso bogga internetka degmada.

Hawlaha dhallinyarada wax loogu qabanaayo

Goobaha xilliyada firaaqada marka laga gudbo, waxay degmooyinka qabanqaabiyaan waxqabadyo loogu talagalay dhallinyarada. Sida in la sameeyo xarumaha ay dhallinyaradu ku kulmaan oo ay fursad ugu helaan ka qaybqadasho mashruuc iyo kooxyo kala duwan. La xiriir degmadaada si aad u ogaato waxa halkaa ka jira ama ka akhriso bogga internetka degmada.

Ururrada isboortiga

Ururada isboortigu muhiim ayee u yihiin carruurta iyo dhallinyarada Iswiidhan. Halkaas ayee ku dheeli karaan isboortiga kala duwan, sida kubada-cagta, faras-raacida ama dabaasha. Cilmi-baarista waxaay muujineysaa dhallinyarada ku hawllan isboortigu ay ka caafimaad wanaagsan kuwa kale ee aan ku howlaneyn isboortiska.

Su'aalaha wadahaadalka cutubka 3

Haddii aad suuqa madoow ka shaqeeyo oo aadan bixin canshuur, siduu arinkaas uu taabanaa bulshada?

Maxeey tahay fa'iidooyinka iyo fa'iido darada, ku jirida urur shaqaale?

Maxeey tahay fa'iidooyinka iyo fa'iido darada, ku jirida urur qasnada shaqaalaha, a-kassa?

Dadka badankood waxeey shaqo ku helaan dadka ee yaqaaniin iyo xariirkooda bulshadeed - sidee adiga Iswiidahn uga dhisan kartaa xariir?

Maxaad uu aragtaa in ee canshuuraha loo isticmaalo oo eey ku filnaadaan?

Ma sareeyso mise waa hooseeysaa canshuurta la iskaga qaado Iswiidhan?

Sidee khibradahaadi hore uu isticmaali kartaa marka aad Iswiidhan shaqo ka raadineeysid?

Maxaad uu baahan tahay in aad ku fakarto marka aad dooraneeyso waxbarasho?

Maxaad adigu jeceshay in aad qabto xilliga aad firaaqada lee dahay?

Shaqadee ayaa dooneysaa in aad Iswiidhan uga shaqeeyso?

Ma qorsheeyneysaa in aad waxbarashada sii wadato?

Xariir ma la yeelatay urur adiga ku xiiso-galiyay?